

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Митна експертиза моторних палив»

Студентки 2 курсу, 9 м групи,
спеціальності 076

«Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
спеціалізації «Митна справа»

Масляк
Марії Миколаївни

Науковий керівник
док-р техн. наук, професор

Мережко
Ніна Василівна

Науковий консультант
канд. хім. наук, доцент

Калуга
Ніна Василівна

Гарант освітньої програми
док-р техн. наук, професор

Мережко
Ніна Василівна

Київ-2021

АНОТАЦІЯ

В роботі розглянуто питання митної експертизи та митного оформлення моторних палив.

Проведено аналіз ринку моторних палив та охарактеризовано їх асортимент на ринку України.

Розроблено критерії, методи та засоби для проведення митної експертизи моторних палив на прикладі бензину. Наведено результати митної експертизи бензину, що оформлявся за митною декларацією.

Проаналізовано митне оформлення та нарахування митних платежів при імпорті моторних палив, визначено код згідно з УКТЗЕД та митну вартість.

Ключові слова: акцизний збір, експертиза, митна експертиза, моторне паливо, бензин, дизельне паливо, ідентифікація, нафтопродукти, мито, митна вартість, оподаткування, митне оформлення.

SUMMARY

The issues of motor fuels customs examination and customs clearance are considered in the work.

The analysis of the motor fuels market is carried out and their assortment in Ukrainian market is characterized.

Criteria, methods and means for motor fuels customs examination on the example of gasoline have been developed. The results of gasoline customs examination, which was issued according to the customs declaration, are presented.

The customs clearance and accrual of customs duties for the motor fuels import are analyzed, the code according to UKTZED and the customs value are determined.

Keywords: excise duty, examination, customs examination, motor fuel, gasoline, diesel fuel, identification, oil products, duty, customs value, taxation, customs clearance.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

- АСМО – автоматизована система митного оформлення;
- БД - база даних;
- ВМО – відділ митного оформлення;
- ДВЗ – двигун внутрішнього згорання;
- ДМВ – декларація митної вартості;
- ДМСУ – Державна митна служба України;
- ДП – дизельне паливо;
- ЕМД – електронна митна декларація;
- САВТ – Європейська асоціація вільної торгівлі;
- САІС – Єдина автоматизована інформаційна система;
- САД – єдиний адміністративний документ;
- ЗЕД – зовнішньоекономічна діяльність;
- КМУ – Кабінет Міністрів України
- МД – митна декларація;
- МКУ – Митний кодекс України;
- НД – нормативний документ;
- НПЗ – нафтопереробний завод;
- ПДВ – податок на додану вартість;
- ПММ – паливно-мастильні матеріали;
- ПМО – підрозділ митного оформлення;
- СЛЕД – Спеціалізована лабораторія з питань експертизи та досліджень;
- СМО – сектор митного оформлення;
- ТЗ – транспортний засіб;
- ТР – Технічний регламент;
- ТСД – товаросупровідні документи;
- УКТЗЕД – Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Розділ 1. Теоретичні аспекти митної експертизи та митного оформлення моторних палив.....	7
1.1. Аналіз ринку моторних палив в Україні	7
1.2. Вимоги до якості моторних палив в Україні та ЄС.....	11
1.3. Особливості митної експертизи та митного оформлення моторних палив.....	15
Розділ 2. Митна експертиза моторного палива.....	20
2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження.....	20
2.2. Аналіз асортименту моторних палив, що імпортуються в Україну.....	23
2.3. Митна експертиза моторного палива та оформлення її результатів.....	30
Розділ 3. Аналіз митного оформлення імпорту моторного палива.....	35
3.1. Визначення коду моторного палива згідно з УКТЗЕД.....	35
3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті моторного палива.....	37
3.3. Митне оформлення моторного палива згідно з митною декларацією....	41
Висновки та пропозиції.....	48
Список використаних джерел.....	51
Додатки.....	58

ВСТУП

Актуальність досліджень. Нафта та продукти її переробки відіграють провідну роль у розвитку світової економіки. В 70-х роках ХХ століття нафта стала домінуючим енергоносієм і стратегічним товаром. Нафтовий ринок – це ринок, на якому взаємопов’язані інтереси багатьох держав світу. Нафта в найближчому майбутньому залишиться основним джерелом первинної енергії, споживання якої постійно зростає.

Найбільшу частку серед продуктів перероблення нафти займають моторні палива – види палива, що використовуються в двигунах внутрішнього згорання. Споживання палива у світовому транспортному секторі становить близько 91% загального балансу використання джерел енергії, а частка моторних палив у загальному світовому балансі споживання нафтопродуктів – 56-76 % [32].

Кількість автомобілів щороку збільшується, а екологічна ситуація довкілля та здоров’я людей дедалі погіршується. Експертиза моторних палив та ідентифікація фальсифікованих неякісних палив, є актуальними питаннями сьогодення. Якість моторних палив значно впливає на надійність експлуатації машин і механізмів, саме тому актуальності набуває експертиза палив, що надходять на митну територію України.

Оскільки одним з найпоширеніших видів моторних палив є бензин і за аналізованою МД, митна експертиза проведена на прикладі даного виду палив, тобто *об’єктом* досліджень є автомобільний бензин, зокрема бензин марки А-95, *предметом* – показники якості, що визначались при проведенні митної експертизи та особливості здійснення митного оформлення моторних палив.

Мета досліджень полягала в проведенні митної експертизи моторних палив (на прикладі бензину) для митних цілей, зокрема – підтвердження правильності його класифікації згідно з УКТЗЕД і визначення марки та особливості їх митного оформлення.

Бензини використовують для багатьох цілей: як моторне та високоімпульсне ракетне паливо, як паливо для карбюраторних і інжекторних двигунів, при виробництві парафіну, як розчинник для жирів, каучуку, смол, як горючий матеріал, у медицині тощо, тобто частка імпорту даного товару в Україну вагома.

Для досягнення поставної мети необхідно було вирішити наступні завдання:

- обґрунтувати актуальність теми роботи та обрати об'єкт досліджень;
- розглянути теоретичні питання, пов'язані з митною експертизою та митним оформленням моторних палив;
- проаналізувати стан ринку моторних палив;
- провести митну експертизу бензинів з оформленням результатів;
- дати класифікацію та визначити код бензинів згідно з УКТ ЗЕД;
- визначити митну вартість бензинів;
- проаналізувати митне оформлення бензину за МД.

Робота виконана з елементами *наукової новизни*, що полягають в розробці критеріїв, методів та засобів ідентифікації бензинів автомобільних.

Публікації. За результатами досліджень опубліковано статтю «Митна експертиза моторних палив» у збірнику статей «Митна справа: практичний аспект»: зб. наук. ст. студ. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – С.218-226.

Апробація роботи. Результати досліджень були представлені на науковій конференції «Підприємництво, торгівля та маркетинг: реалії, виклики, перспективи» Київського національного торговельно-економічного університету (17-18 березня 2021р.).

Структура та обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота має наступну структуру: вступ, три розділи, висновки та пропозиції, список використаних джерел, який містить 65 найменувань та додатки. Обсяг роботи складає 51 сторінок. Графічний матеріал представлений у вигляді 7 рисунків та 7 таблиць.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МИТНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ МОТОРИХ ПАЛИВ

1.1. Аналіз ринку моторних палив в Україні

Нафта та продукти її переробки відіграють провідну роль у розвитку світової економіки. В 70-х роках ХХ століття нафта стала домінуючим енергоносієм і стратегічним товаром. Нафтовий ринок – це ринок, на якому взаємопов'язані інтереси багатьох держав світу. Нафта в найближчому майбутньому залишиться основним джерелом первинної енергії, споживання якої постійно зростає [3].

В Україні вирізняють три нафтогазоносні регіони: Східний, Західний та Південний. Але щороку рівень видобування нафти зменшується: якщо у 2016р. кількість видобутої нафти становила 2,2 млн тон, то у 2020р. – 1,9 млн тон на рік, тому імпорт нафтопродуктів в Україні значно перевищує експорт.

Проаналізуємо ринок нафтопродуктів за даними митної статистики України, оскільки моторні палива відносяться до товарної позиції 2710 «Нафта або нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід (мінералів), крім сирих; продукти, в іншому місці не зазначені, з вмістом 70 мас.% або більше нафти чи нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних порід (мінералів), причому ці нафтопродукти є основними складовими частинами продуктів; відпрацьовані нафтопродукти» [39].

Аналіз ринку нафти та нафтопродуктів у вартісному вираженні показав, що протягом досліджуваного десятиліття імпорт значно переважав експорт [6, 29, 30]. Найбільше було імпортовано нафтопродуктів у 2012р. (7606735 тис. дол. США), найменше – у 2016р. (3267736 тис. дол. США), тобто менше у 2,3 разу. За останні 5 років найбільше було імпортовано нафтопродуктів у вартісному вираженні в 2018 році – на 5538401 тис. дол. США, але в 2020р. імпорт зменшився до показника 3396929 тис. дол. США, тобто в 1,6 разу (рис.1.1).

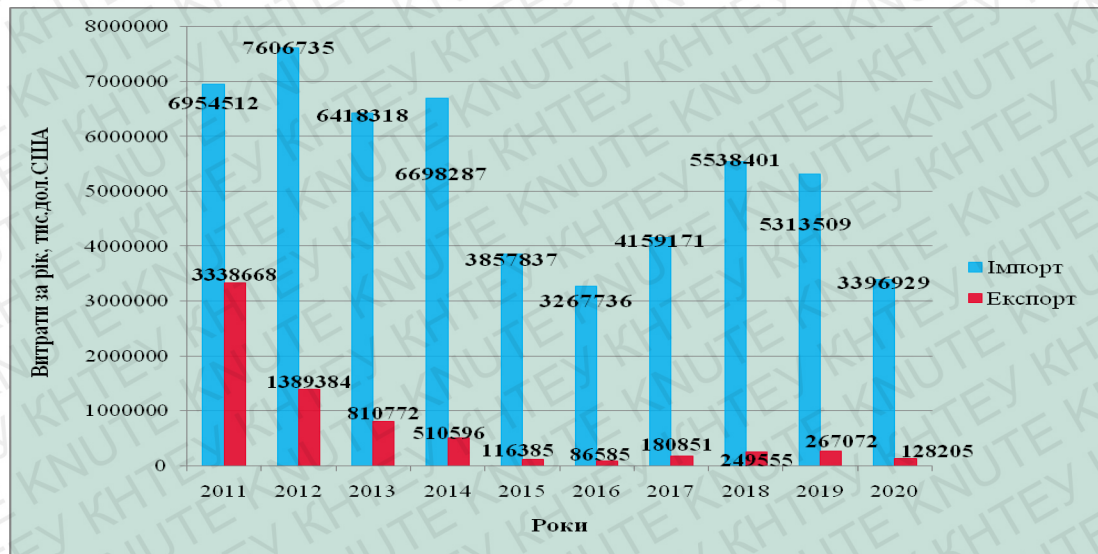

Рис. 1.1. Динаміка експортно-імпорتنих операцій товарної позиції 2710 в Україні в 2011-2020рр. у вартісному вираженні, тис. дол. США

Щодо експорту, то найвищий показник зафіксовано у 2011р., коли експорт становив 3338668 тис. дол. США, а найнижчий – у 2016р., коли було експортовано нафтопродуктів на суму 86595 тис. дол. США, тобто менше майже в 40 разів! За останні 5 років найбільший показник експорту нафтопродуктів відмічено у 2019р. – 267072 тис. дол. США, а вже наступного року експорт зменшився у 2 рази [29, 30].

Децю інша картина спостерігається щодо експортно-імпорتنих операцій нафтопродуктів у кількісному вираженні (рис.1.2). Найбільші обсяги імпорту нафтопродуктів у кількісному вираженні надходили в останні 3 роки – 2018-2019рр., причому найбільший показник за досліджувані роки був у 2019 році, коли було імпортовано 8427511 тон нафтопродуктів, що на 1214296 тон більше ніж у 2011р. і в 1,3 рази більше ніж у 2013р., коли було імпортовано найменше нафтопродуктів – 6538600 тон [29, 30].

Слід відмітити постійне скорочення експорту нафтопродуктів, досить стрімке з 2011р. по 2016р. – в 17,5 разів. Найменше було експортовано нафтопродуктів у 2016р. – 233587 тон, найбільше – у 2011р., 4099211 тон.

За останні 5 років найбільше було експортовано продукції товарної позиції 2710 у 2019р. – 532139 тон, хоча цей показник у 7,7 разів менше показника 2011р. У 2020р. обсяги експорту знову почали скорочуватись і зменшились до 298745 тон, що менше в 1,8 разу показника 2019р.

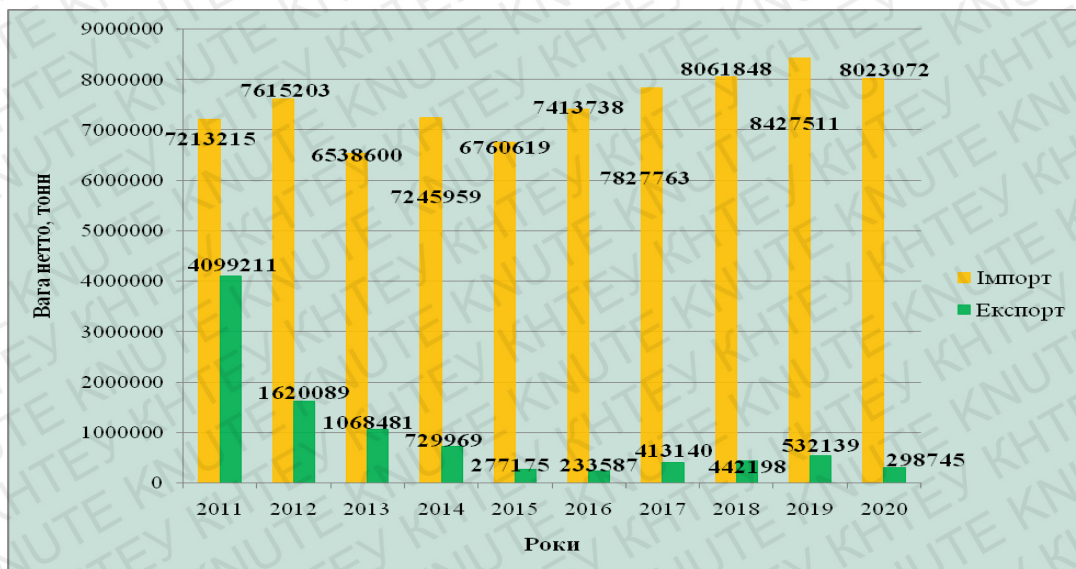

Рис. 1.2. Динаміка експортно-імпортних операцій щодо нафти та нафтопродуктів в Україні у 2016-2020рр. у кількісному вираженні, тон

Крім того, необхідно зазначити, що в 2020р. обсяги імпорту нафтопродуктів у кількісному вираженні переважали обсяги експорту майже в 27 разів, тоді як у 2011р. – лише в 1,8 разу!

Проаналізувавши експортно-імпортні операції товарної позиції 2710 за основними країнами-контрагентами, встановили наступні тенденції. Беззаперечними лідерами у постачанні нафтопродуктів до України за останні п'ять років є три країни – Білорусь, Російська Федерація та Литва. За 2016-2020рр. змінювалась лише частка у постачанні нафтопродуктів кожної з вищезазначених країн.

У 2016р. найбільшу частку в імпорті нафтопродуктів до України займала Білорусь – 54,9%, в 2020р. частка даної країни зменшилась до 35,8%.

Збільшилась частка в постачанні Російської Федерації – з 16,6% в 2016р. до 36,1% в 2020р., тобто якщо РФ протягом 2016-2019рр. займала другу позицію в постачанні, то в 2020р. дана країна стала лідером щодо

імпорту нафтопродуктів в Україну, а Білорусь зайняла другу позицію. Частка у постачанні Литви коливалась в межах від 10,3% до 11,65% [30].

Динаміка обсягів імпорту нафтопродуктів за основними країнами-контрагентами наведена на рис. 1.3.

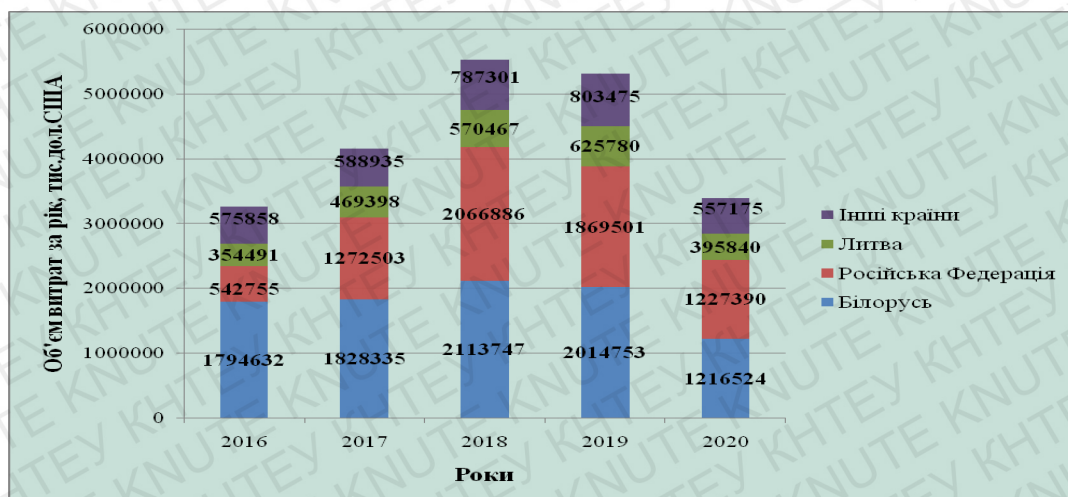

Рис. 1.3. Обсяги імпорту нафтопродуктів в Україну за основними країнами-контрагентами в 2016-2020рр., тис. дол. США

До найбільших вітчизняних виробників моторного палива належать такі компанії, як: «Укрнафта», «Укргазвидобування», «Укртатнафта» та Кременчуцький НПЗ.

Постійним експортером нафтопродуктів за останні 5 років була Латвія, частка якої коливалась від 13,1% в 2019р. до 20,1% в 2020р. Експортерами українських нафтопродуктів були також Греція та Угорщина [29, 30].

Обсяги оптового та роздрібного продажу світлих нафтопродуктів значно скоротилися у 2020р., що пов'язано з пандемією Covid – 19, яка стала причиною локдауну і обмеженням руху транспорту на декілька місяців [59].

На рис. 1.4 наведено дані щодо обсягів оптового та роздрібного продажу світлих нафтопродуктів, зокрема бензину, впродовж 2016 – 2020рр.

У зв'язку з внесеними змінами до Технічного регламенту, починаючи з 2017р. обсяги продажу бензину А-95 зросли, а в 2020р. відмічено зменшення продажу бензину марки А-92 та А-95. Адже у змінах було зазначено, що

класи Євро3 та Євро4 мають припинити виробництво до 31 грудня 2017р., не встановлюючи кінцевих термінів реалізації цих видів бензину [60].

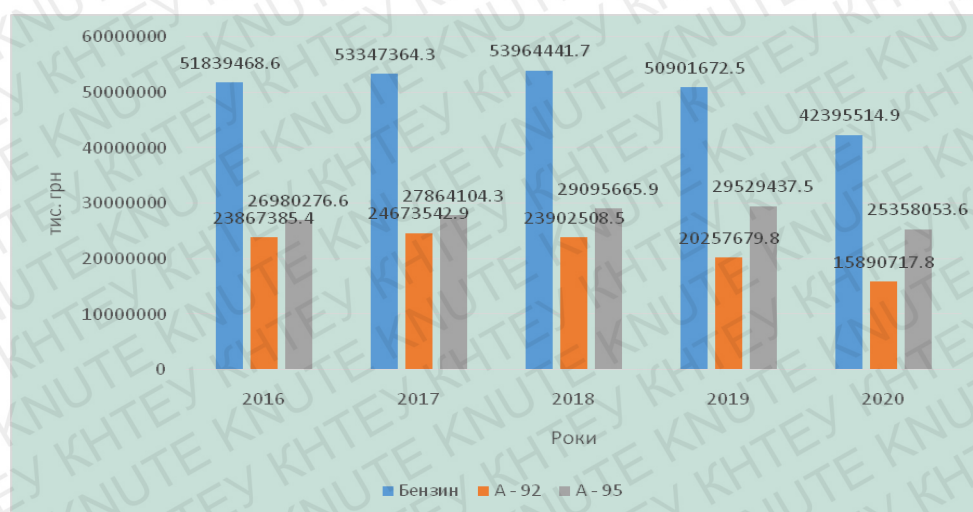

Рис. 1.4. Обсяги оптового та роздрібного продажу бензину в 2016-2020рр., тис. грн.

Отже, ринок нафти та основних видів нафтопродуктів є динамічним. В Україні знижується споживання бензину, що пов'язано зі зростанням реєстрацій іномарок, що були у використанні та переобладнання автомобілів на роботу на газу, що є більш економічним. Незважаючи на складну економічну ситуацію, нафтопереробні заводи України продовжують виробництво паливно-мастильних матеріалів, проводячи переробку власної нафти, а також імпортованої.

1.2. Вимоги до якості моторних палив в Україні та ЄС

У період енергетичної кризи досить важливим показником є якість моторних палив. Після впровадження Україною системи Євро-5, гостро стоїть питання щодо дотримання виробниками правил екологічної безпеки під час виробництва та реалізації моторних палив на території нашої держави.

Вимоги до якості та безпечності моторних палив в Україні регламентуються «Технічним регламентом щодо вимог до автомобільних

бензинів, дизельного, суднових та котельних палив» [60], який гармонізований з Директивою 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради [58].

Оскільки у випускній кваліфікаційній роботі об'єктом досліджень був бензин, необхідно зазначити, що для даного продукту переробки нафти важливими показниками безпеки є: фракційний склад, октанове число та корозійна активність бензину.

Від температури початку кипіння бензину залежить здатність запуску двигуна: чим нижче ця температура, тим швидше він заведеться. За умови занадто високої температури закінчення кипіння бензину погіршується випаровування палива, що викликає нерівномірний його розподіл в циліндрах. Через це вимивається масло, швидше зношується двигун, що призводить до збільшення витрати бензину через його неповне згорання.

Корозійна активність бензину характеризує швидкість хімічних реакцій між бензином, продуктами його згорання і матеріалами, з яких виготовлені всі системи, в яких бензин циркулює: система подачі палива, система вихлопу, камери згорання. Корозійна активність залежить від кислотності бензину, загального вмісту сірки, меркаптанової сірки, водорозчинних кислот і лугів.

Важливим показником якості є октанове число, яке відображає властивість бензину згорати в двигуні внутрішнього згорання без детонації та може бути визначене двома способами: моторним і дослідним. Чим вище октанове число, тим вище стиснення у двигуна і вище його потужність. Саме октанове число характеризує марку бензину [11].

Саме ТР встановлено екологічні класи автомобільних бензинів: Євро3, Євро4, Євро5. На відміну від вимог ТР, європейською Директивою 98/70/ЄС встановлено вимоги лише до екологічного класу бензину Євро5. Окрім того, у Директиві 98/70/ЄС зроблено акцент на показнику вмісту сірки в бензині, оскільки в будь-якому бензині, що реалізується на ринку ЄС даний показник не повинен перевищувати 10 мг/кг [60].

Відповідно до вимог Технічного регламенту забороняється використання в бензинах добавок (присадок), що мають у своєму складі фосфор, сполуки свинцю та заліза, ароматичні аміни.

Вимоги до якості бензинів регламентовані також національним стандартом ДСТУ 7687:2015 «Бензини автомобільні євро. Технічні умови» [11], гармонізованим з європейськими стандартами.

Посилення вимог до таких показників якості як: наявність в бензині сірки, відсотковий вміст бензолу та ароматичних вуглеводнів сприяє зменшенню дії бензинів Євро на навколишнє середовище.

ДСТУ 7687:2015 [11] встановлює екологічні класи бензинів: Євро5, Євро4, Євро3, а за вмістом біостанолу бензини розподіляються на види: E5 – не більше ніж 5%; E7 – понад 5% та не більше ніж 7%; E10 – понад 7% та не більше ніж 10%. Вміст сірки в бензині марки Євро5 повинен бути не більше 10 мг/кг; Євро4 – не більше 50 мг/кг, Євро3 – не більше 150 мг/кг.

Законом України «Про заборону ввезення і реалізації на території України етилованого бензину та свинцевих добавок до бензину» регламентуються вимоги до безпечності автомобільних бензинів, що знаходяться в обігу на ринку України, зокрема, забороняється ввезення та реалізація на території України етилованого бензину та свинцевих добавок до нього, окрім авіаційного бензину [41].

Чинним Наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України та Мінекономрозвитку «Про затвердження Інструкції про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти і нафтопродуктів на підприємствах і організаціях України» від 2.09.2008р. встановлено єдиний порядок організації та виконання робіт, пов'язаних з діями щодо нафти та нафтопродуктів. Даний наказ не поширюється на видобуток нафти та на міждержавні перевезення нафти і нафтопродуктів.

В ЄС бензини виробляються за європейським стандартом EN 228:2014 «Automotive fuels. Unleaded petrol. Requirements and test methods» [24] або американським ASTM D4814 «Standard Specification for Automotive Spark-

Ignition Engine Fuel». Американський стандарт ASTM D 4814 встановлює вимоги до випаровуваності бензинів обмеженням тиску насиченої пари, параметрами фракційного складу – температурами википання 10, 50, 90 % і кінця кипіння, індексу парової пробки та співвідношення парової та рідинної фаз.

Відповідно до вимог стандарту EN 228:2014 у всіх країнах ЄС і багатьох інших країнах прийнято відповідні національні стандарти на неестильовані бензини. У національних стандартах поряд з обов'язковими вимогами також регламентуються кількість марок бензину, порядок відбору зразків, маркування автоцистерн, допустима кількість кисневмісних сполук, вимоги до детонаційної стійкості та сезонні умови застосування бензинів певного класу випаровування [24].

Низкою країн була започаткована Всесвітня паливна хартія (World-Wide Fuel Charter). Цей документ прийнятий провідними виробниками палива й автомобілів, передбачає досить жорсткі вимоги до палив, що необхідно для виконання міжнародних норм щодо вмісту шкідливих речовин у відпрацьованих газах двигунів. Визнаючи глобальний виклик щодо забезпечення збалансованості між енергетичною безпекою, економічним розвитком і охороною довкілля, Європейська енергетична хартія позиціонує комплекс технічних вимог і правил щодо використання екологічних марок автомобільних бензинів. Ці вимоги повністю корелюються з сучасними вимогами європейських екологічних стандартів серії EURO (EURO 1, EURO 2, EURO 3, EURO 4, EURO 5, EURO 6).

Отже, вимоги до якості та безпечності моторних палив, зокрема бензинів регламентуються Технічним регламентом щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, судових та котельних палив, який гармонізований з вимогами європейської Директиви 98/70/ЄС. Вимоги до якості бензинів регламентовані також національним стандартом ДСТУ 7687:2015 «Бензини автомобільні євро. Технічні умови».

1.3. Особливості митної експертизи та митного оформлення моторних палив

Митна експертиза передбачає випробування, дослідження якості, кількості товару, його відповідності вимогам нормативної документації, умовам договору та надання об'єктивного, незалежного, кваліфікованого висновку. Як визначено МКУ, митна експертиза призначається для з'ясування проблематичних питань, які виникають у справі про порушення митних правил в разі виникнення потреби у послугах фахівців, які володіють спеціальними знаннями [31].

При проведенні митної експертизи можуть ставитись завдання, пов'язані з проведенням лабораторних досліджень, експертиз, прийняттям рішень щодо класифікації товарів згідно з УКТЗЕД для забезпечення здійснення митних процедур [23].

Порядок проведення митної експертизи регламентовано МКУ, зокрема главою 50 [31] та наказом Міністерства фінансів України від 02.12.2016р. №1058 «Порядок взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз)» [48].

Керуючись вищезазначеним документом, можна визначити етапи проведення митної експертизи моторних палив (рис. 1.5): направлення запиту митного органу до експертного підрозділу СЛЕД Держмитслужби; взяття проб моторних палив для проведення експертних досліджень; проведення лабораторних досліджень експертними підрозділами СЛЕД Держмитслужби; надання митним органам висновків за результатами проведених досліджень.

На рис. 1.4 наведена запропонована схема проведення митної експертизи моторних палив.

Запити на проведення досліджень за встановленою формою направляються митним органом до експертних підрозділів СЛЕД при

здійсненні митного контролю та митного оформлення із зазначенням мети та завдань. При цьому митниця надає проби моторних палив та документи.

Рис. 1.5. Схема проведення митної експертизи моторного палива

При направленні запитів митниціями ДФС надаються проби моторного палива, МД та інші документи, зокрема контракт; інвойс; сертифікат якості.

Проби моторного палива відбираються у двох примірниках (досліджуваний та контрольний по 1,0 л) відповідно до вимог ДСТУ 4488-2005 «Нафта і нафтопродукти. Методи відбирання проб» [13].

Експертиза проб моторних палив проводиться Управлінням експертиз та досліджень хімічної та промислової продукції СЛЕД протягом 10 днів після їх надходження, термін дослідження може бути продовжено за рішенням керівника не більше ніж на 20 днів.

Наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2016р. №699 [51] регламентовано порядок передання, повернення та знищення (утилізації) проб нафтопродуктів після проведення дослідження СЛЕД Держмитслужби.

Митний Кодекс України є основним документом, який визначає порядок митного оформлення та умови поміщення моторного палива у митний режим імпорту. Метою митного оформлення є забезпечення дотримання встановленого законодавством порядку переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, а також забезпечення статистичного обліку ввезення на митну територію України (ст. 246). Митне оформлення товарів у пунктах пропуску через державний кордон України здійснюється цілодобово в будь-якому митному органі [31].

Обсяг та порядок виконання митних формальностей при митному оформленні імпорту моторного палива визначено наказом Міністерства фінансів України від 31.05.2012 року № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [47].

На нафту та нафтопродукти, зокрема й моторні палива встановлена основна одиниця вимірювання – кг та додаткова одиниця: тис. л (код 130).

При митному контролі та митному оформленні моторного палива митні органи здійснюють контроль правильності визначення митної вартості шляхом перевірки числового значення заявленої митної вартості.

Ввізне мито, яке являє собою податок на переміщення товарів через митний кордон України, на моторні палива становить: пільгова ставка і повна ставка - 0%, яка діє з 03.07.2020р., що визначено Законом України «Про Митний тариф України» [56].

Крім того, моторні палива є підакцизним товаром, тому Податковим кодексом України (ст. 215) встановлена ставка акцизного податку 213,5 EUR за тис. л з 01.01.2017р. [38].

Відповідно до Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» з 01.01.2021р. до 31.12.2021р. передбачено здійснення державного контролю нафти та нафтопродуктів при спрацюванні профілю ризику «Державний контроль нехарчової продукції» автоматизованої системи аналізу та управління ризиками; код документу: «5123» – документація, яка має супроводжувати продукцію при наданні її на ринку відповідно до вимог щодо нехарчової продукції та її обігу на ринку України, встановлених технічними регламентами, тобто повинна бути декларація про відповідність моторних палив вимогам Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив [60].

Листом ДФСУ № 30486/7/99-99-18-02-02-17 «Про декларування пального» з 01.12.2017р. передбачені характеристики на моторне паливо, які додатково повинні зазначатися в інвойсі: відомості про місткість (об'єм) тари та кількість в одиниці вимірювання «1000 літрів, приведених до температури 15 град. С» [40].

Листом ДФСУ № 23510/7/99-99-18-02-02-17 від 22.07.2019р. «Щодо правил наведення у митних деклараціях коду виду умови оподаткування пального акцизним податком» [65], передбачено з 23.07.2019р. додатково в

декларації зазначати код виду умови оподаткування пального акцизним податком.

Відповідно до положень частини другої ст. 305 МКУ, ввезення на митну територію України моторних палив з 06.01.2020р. здійснюється за умови обов'язкового надання митним органам забезпечення сплати митних платежів, що передбачено Постановою КМУ № 461 від 21.05.2012р. «Про затвердження переліку товарів, ввезення яких на митну територію та/або переміщення територією України транзитом здійснюється за умови обов'язкового надання митним органам забезпечення сплати платежів».

Наказом Мінфіну №448 від 20.04.2015р. (редакція від 12.02.2021р.), «Про затвердження Переліку товарів, митне оформлення яких здійснюється Енергетичною митницею Державної митної служби України», митне оформлення моторних палив з 02.06.2015р. здійснюється Енергетичною митницею [42].

Отже, митне оформлення моторних палив здійснюється відповідно до діючих законодавчо-нормативних документів, зокрема МКУ та ряду наказів Мінфіну та Держмитслужби. Даний товар на сьогодні є підакцизним, встановлена ставка акцизного податку 213,5 EUR за тис. л з 01.01.2017р.; повна та пільгова ставка ввізного мита становить 0%. Регламент проведення митної експертизи моторних палив визначений МКУ, а також прийнятими наказами Мінфіну №1058 та №699.

РОЗДІЛ 2

МИТНА ЕКСПЕРТИЗА МОТОРНОГО ПАЛИВА

2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження

Об'єктом дослідження у випускній кваліфікаційній роботі є моторні палива, що використовуються в двигунах внутрішнього згорання. До моторних палив відносяться бензин, дизельне паливо та газове паливо. Значну частку ринку займають автомобільні бензини. Оскільки за МД №UA903090/2021/000247 оформлявся бензин неетильований EN 95 (MSZ EN228), що надійшов за контрактом №GCFT/SK/FT/05/16 від 01.12.2016р. між ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», Україна і фірмою «MOL Hungarian oil and Gas Public Limited Company», Угорщина; виробник – MOL Hungarian Oil and Gas Plc, об'єктом досліджень обрано бензин.

Автомобільний бензин є сумішшю різних складових, основою є бензин прямої перегонки або каталітичного крекінгу, до якого додають різні сполуки залежно від сорту та марки бензину [34]. Бензин являє собою суміш вуглеводнів різної будови, які киплять між 40°C і 205°C. Це горюча, як правило, безколірна рідина з характерним запахом, яка легко випаровується, T° спалаху нижче 0°, замерзає нижче температури мінус 60°C [61].

В графі 31 аналізованої МД, де вказано торговельний опис, зазначено: «Легкі дистиляти, газойлі: бензин не етильований...». Дистиляти – фракції, які википають за температур до 350°C і тиску, вище атмосферного. Залежно від точки кипіння та їх подальшого використання при температурі 180-350 °C (220-350 °C, 240-350 °C) отримують фракцію дизелю [3]. Газойль отримують дистиляцією нафти, його застосовують як паливо для дизелів і як сировину для каталітичного крекінгу суміші вуглеводнів різної будови, переважно C₁₂ – C₃₅. При каталітичному крекінгу вакуумного газойлю та при термічному крекінгу нафтових залишків, а саме мазуту або гудрону, отримують фракції з межами википання 200-360°C (легкий газойль) і 360-500°C (важкий газойль).

Послідовність проведених досліджень наведена на рис. 2.1.

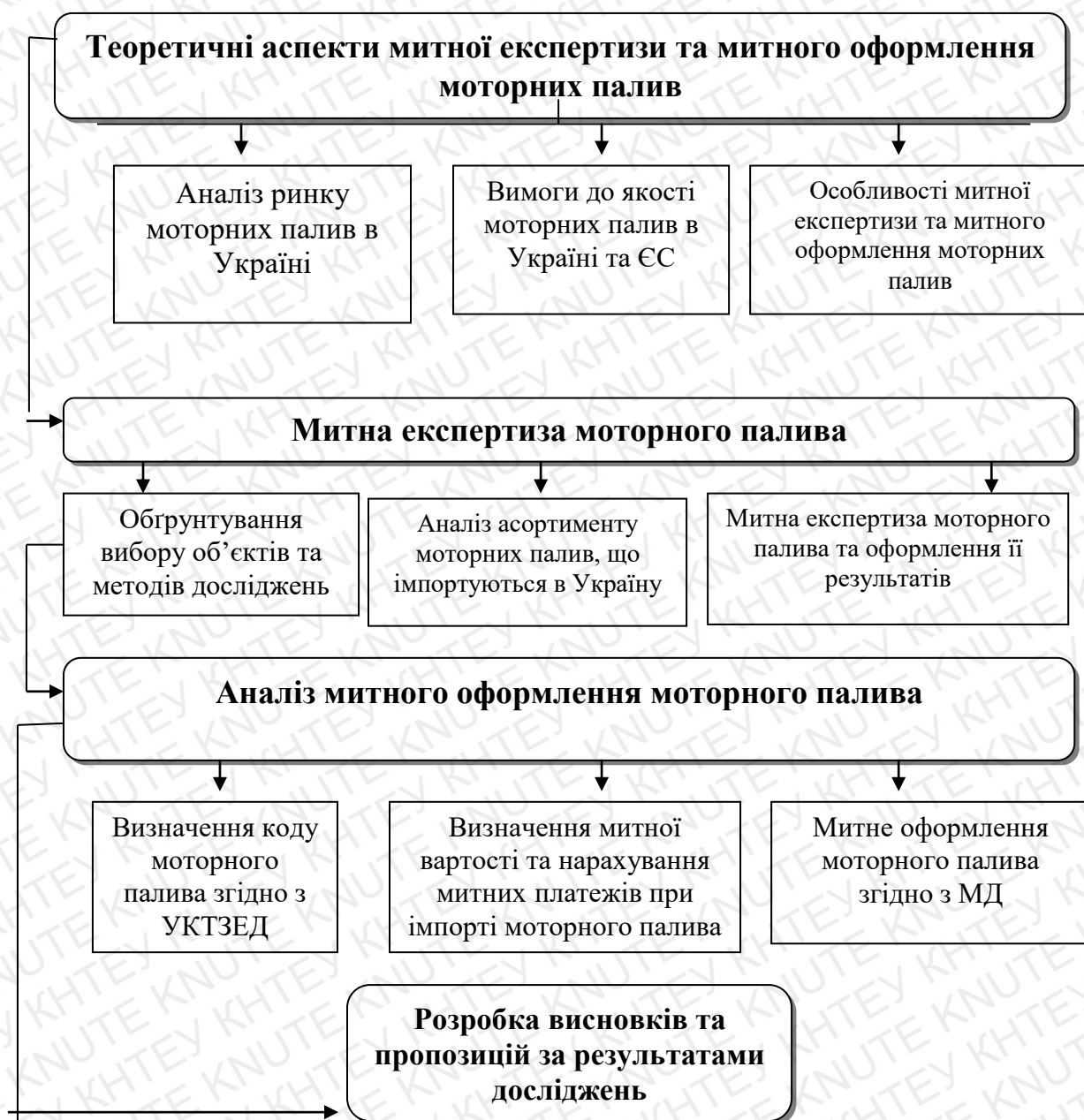

Рис. 2.1. Схема проведення досліджень

Для проведення досліджень виконано різноманітні методи, серед яких аналітичний – для вивченні ринку моторних палив та аналізу митного оформлення.

Експертиза проведена в СЛЕД Держмитслужби з використанням стандартизованих методів досліджень. На початковому етапі митної експертизи бензину проводили ідентифікацію відібраних проб із використанням експрес-методів для визначення марки та сезонності.

Охолоджувальною сумішшю була суміш снігу із сіллю: в разі якщо паливо помутніло і втратило прозорість, воно є літньої марки.

Детонаційну стійкість: октанове число за дослідним методом визначали за ДСТУ ISO 5164:2012 «Нафтопродукти. Паливо моторне. Визначення детонаційних характеристик дослідним методом», порівнюючи із сумішшю двох палив: ізооктану й гептану, при цьому ізооктан слабо детонує, для нього октанове число умовно беруть за 100, а гептан сильно детонує, для нього октанове число береться за 0. Для моторних бензинів товарних категорій 2710 12 41, 2710 12 45, 2710 12 49, 2710 12 51, 2710 12 59 визначається за дослідним методом згідно з ASTM D 2699 [15].

Під час проведення експертизи якості бензину неестильованого автомобільного марки EN 95 застосовувалися засоби вимірювальної техніки: вимірювач октанового числа, бензинів ОК-1М, ІЧ-спектрометр Spectrum 1000, апарат для перегонки нафтопродуктів АРНП, газовий хроматограф G1530A, HEWLETT – PACKARD, спектрометр Lambda 40 Perkin Elmer.

Для визначення кількісного та якісного складу бензинів використано газорідинну хроматографію – метод розділення сумішей газоподібних та рідких речовин, при використанні якого в розділювальній колонці у якості нерухомої рідкої фази (НРФ) використовується нелетка рідина, нанесена у вигляді тонкої плівки на інертний пористий носій, а рухомою рідкою фазою є газ-носії [14].

Газову хроматографію використовували також для визначення сумарного вмісту ароматичних вуглеводнів, об'ємної частки МТБЕ та вмісту кисневмісних сполук у моторних бензинах – метод, який ґрунтується на вимірюванні величини поглинання інфрачервоного випромінювання у максимумі смуги поглинання при 1084см^{-1} , що характерна для валентних коливань групи С-О-С у молекулі метил-трет-бутилового ефіру відповідно до вимог ДСТУ EN 14517:2009 «Нафтопродукти рідкі. Визначення типів вуглеводнів і кисневмісних сполук у бензині методом багатовимірної газової хроматографії».

Даним методом визначали також вміст бензолу за ДСТУ EN 12177:2009 «Нафтопродукти. Бензин неетильований. Визначення вмісту бензолу методом газової хроматографії» [19].

Важливим показником якості моторних палив є фракційний склад. На сьогодні дана характеристика визначається за міждержавним стандартом ГОСТ 2177-99 «Нефтепродукты. Метод определения фракционного состава» [2]. При проведенні досліджень переганяли 100 см куб. відібраної проби моторного палива за умов, які відповідають природі продукту, при цьому температура початку кипіння для бензину неетильованого EN 95 повинна бути не нижче 35°C. Основна частина палива – робоча фракція, від випаровуваності якої залежить утворення горючої суміші при роботі двигуна та тривалість прогріву. Дана фракція нормується 50% точкою: чим вона нижче, тим однорідніший склад палива і стійкіше працює двигун.

Вміст сірки в моторних паливах визначається за ДСТУ EN ISO 20884:2012 «Нафтопродукти. Метод визначення вмісту сірки в автомобільних паливах ренгено-флюоресцентною спектрометрією з дисперсією за довжиною хвилі» [20].

Таким чином, об'єктом досліджень у виконаній роботі є моторні палива, зокрема бензин неетильований EN 95 з октановим числом 97,0; країна виробництва – Угорщина, виробник - MOL Hungarian Oil and Gas Plc, що оформлявся за МД №UA903090/2021/000247. В роботі використано стандартизовані методи досліджень фізико-хімічних властивостей моторних палив та аналітичний для аналізу ринку та процедур митного оформлення.

2.2. Аналіз асортименту моторних палив, що імпортуються в Україну

Як зазначалось, до моторних відносяться ті види палива, що використовуються в двигунах внутрішнього згорання. Відповідно до вимог до «Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів,

дизельного, суднових та котельних палив», на ринок України з 2018р. надходять бензини та дизпалива екологічного класу Євро-5 [60].

ТР встановлено також вимоги до обігу палива на ринку, вимоги до якості та до процедури оцінки відповідності.

Постачальниками вітчизняних моторних палив, є: ТЦСК Базилівщина; Шебелинський НПЗ; Тимофієвська УУВУ; Юльєвський ЦДНГК; Яблонівське ОПГ [33].

Моторні палива іноземних виробників реалізуються через мережу АЗС, зокрема:

- АЗС «WOG» – імпортер палива з Румунії, Литви та Білорусії.
- АЗС «КЛО» – імпортер палива з Європи;
- АЗС «ОККО» – імпортер палива з Литви, Польщі, Угорщини, Румунії та Білорусі;
- АЗС «Socar» – має власне виробництво бензину в Азербайджані;
- АЗС «Amic» – імпортер палива з Литви та Білорусії, також реалізовує паливо вітчизняних виробників: «Укртатнафта» та «Укразвидобування»;
- АЗС «UPG» – імпортер палива з Білорусії;
- АЗС «Glusco» – імпортер палива з Литви та Білорусії [59].

Автомобільні бензини в Україні виробляються за ДСТУ 7687:2015 «Бензини автомобільні Євро. Технічні умови» [11], ГСТУ 320.00149943.015-2000 «Бензини моторні сумішеві. Технічні умови», альтернативні автомобільні бензини виробляються і використовуються за ДСТУ 8696:2016 «Паливо альтернативне для бензинових двигунів. Технічні умови» [22].

Згідно з ДСТУ 7687:2015 [11] виробляються бензини автомобільні підвищеної якості, що використовуються як паливо для автомобільних і мотоциклетних двигунів, а також двигунів іншого призначення. Залежно від ОЧ цей стандарт установлює такі марки бензинів: А-92-Євро – з ОЧ за дослідним методом не менше, ніж 92; А-95-Євро – з ОЧ за дослідним методом не менше, ніж 95; А-98-Євро – з ОЧ за дослідним методом не

менше, ніж 98. За вмістом сірки бензини поділяють на два види: I – вміст сірки не більше як 10 мг/кг; II – вміст сірки не більше як 50 мг/кг.

Дизельне паливо в Україні виробляється відповідно до вимог ДСТУ 7688:2015 [12] з продуктів переробки нафти й призначене для використання у високооберткових дизельних і газотурбінних двигунах наземної та суднової техніки. Альтернативне дизельне паливо виробляється за ДСТУ 8695:2016 «Паливо альтернативне для дизельних двигунів. Технічні умови» [16].

У країнах ЄС дизельні палива виробляються за стандартом EN 590:2013 «Automotive fuels. Diesel. Requirements and test methods» або ASTM D 975 «Standard Specification for Diesel Fuel Oils». Європейським стандартом EN 590:2013 «Автомобільні палива. Дизельне паливо. Вимоги та методи випробувань» передбачено використання дизельних палив за сортами для різних кліматичних зон. Загальними вимогами для дизельних палив є вимоги до температури спалахування – не нижче від 55 °С, коксівності 10 %-го залишку – не більше від 0,30 %, зольності – не більше від 0,01 %, вмісту води – не більше від 200 ppm (parts per million – частин на мільйон), механічних домішок – не більше як 24 ppm, корозії мідної пластинки – клас 1, стійкості до окиснення – 20–25 г осаду/м³. Залежно від граничної температури фільтрування стандарт встановлює 6 типів палив для помірного клімату і 5 класів палив для арктичного клімату. У межах встановлених вимог і залежно від кліматичних умов кожна країна-учасниця має право встановлювати літні, зимові, проміжні і/або регіональні сорти дизельних палив.

Згідно зі стандартами більшості країн світу до біологічного дизельного палива (БДП) належать естери (ефіри) кислот, що одержують із рослинних олій (ріпакової, рижієвої, сорго, пальмової, соєвої, соняшникової, кукурудзяної, арахісової тощо) і тваринних жирів (здебільшого рідинного за звичайних умов риб'ячого жиру) [26].

БДП (біодизель, МЕРО, РМЕ, RME, FAME, ЕМАГ, біонафта та ін.) — це екологічно чистий вид палива, що одержують із жирів рослинного і тваринного походження та використовують для заміни нафтового дизельного

палива. Біодизельне паливо є сумішшю метилових (етилових) естерів насичених і ненасичених жирних кислот. У чистому БДП не міститься ароматичних сполук, воно менш токсичне, ніж нафтове, і в разі потрапляння в ґрунт чи воду не завдає шкоди рослинам і тваринам. За Технічним регламентом щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових і котельних палив [60] і ДСТУ 7688:2015 передбачено використання метилових або етилових естерів жирних кислот до 7 % [12].

Ще зовсім недавно газ визнався одним з найбільш перспективних Замінником традиційного моторного палива нафтового походження для транспортних засобів є газове моторне паливо. З кожним роком кількість автомобілів, двигуни яких живляться газовим паливом зростає приблизно на 30 %.

Протягом останніх років проблема імпортозалежності для ринків бензинів, дизельного палива та скрапленого вуглеводневого газу як моторного палива залишається найбільш актуальною, оскільки український ринок пального є недостатньо насиченим нафтопродуктами вітчизняної переробки. На цей час вітчизняні нафтопереробні потужності представлені лише ПАТ «Укртатнафта» (Кременчуцький нафтопереробний завод) та ПАТ «Укргазвидобування» (Шебелинський газопереробний завод).

Споживання пального (бензин, ДП, автогаз) за підсумками 2020 р. в Україні склало 11,5 млн т, що на 5% більше від показника минулого року і на 30% більше, ніж у 2015 р. Якщо в 2015 р. споживання ДП становило 5 млн т, то в поточному році воно зросло до 7 млн. т. Крім дизельного палива за п'ять останніх років на 1 млн т, до 2 млн т, виріс ринок скрапленого газу, при цьому ринок бензинів залишається практично на одному рівні – 2,1 млн т.

Така ситуація пояснюється тим, що в Україну з ЄС було ввезено близько 700 тис. автомобілів за схемою тимчасового ввезення, кожен з яких, споживає 200 л палива щомісяця», з чого слідує, що тільки за рахунок «євроблях» споживання дизельного пального зросло на 1,2 млн т, оскільки з

усіх ввезених авто 80% було з дизельними двигунами, а решта – бензинові. Автогаз також користується особливою популярністю в Україні.

Фахівці вважають, що причиною диспропорції в споживанні моторних палив є незбалансоване оподаткування. Акциз на скраплений газ у чотири рази нижчий, ніж на бензин, – 52 проти 213 євро за 1000 л. Майже вдвічі нижчий від акцизу на бензин податок на дизпальне – 139,5 євро/1000 л.

Проаналізуємо якісні показники бензину та дизпалива в мережі АЗС. Для дослідження було обрано бензин марки А-95-Євро5. Проби досліджували на відповідність вимогам ДСТУ 7687:2015 [11] за основними параметрами – октанове число, вміст сірки і об'ємні частини ароматичних вуглеводнів і бензолу (табл.2.1).

Таблиця 2.1

Товарознавча оцінка бензину марки А-95 Євро5, що реалізується АЗС України

АЗС	Октанове число (дослідн. метод) (норма – не менше 95 од.)	Вміст сірки, (норма – не більше 10 мг/кг)	Об'ємна частина ароматичних вуглеводнів (в %, не більше 35)	Об'ємна частка бензолу (в %, не більше 1,0)
KLO	97,0	5,1	26,5	0,54
WOG	96,5	5,9	18	0,53
Glusco	95,3	7	26,9	0,70
ANP	95,6	6,2	29,3	0,77
OKKO	95,3	5,9	28,8	0,69
SunOil	95,5	8	23,6	0,59
SHELL	96,5	7	28,5	0,50
Avantage	96,0	5,7	24,6	0,65
Marshall	88,2	227	27,5	15,6

Найголовніший для роботи двигуна параметр – октанове число, яке характеризує стійкість пального до детонації. Октанове число вимірювали за дослідним методом, відповідно до вимог ДСТУ його значення повинно бути не нижче 95 одиниць. Всі зразки, крім бензину, що реалізується АЗС Marshall

(ОЧ – 88,2), відповідають вимогам. Найвище октанове число у бензинів АЗС KLO, WOG та SHELL [62].

За важливим екологічним показником – вмістом сірки, перевищення було виявлено в зразку бензину Marshall – 227 мг/кг, що є досить суттєвим. Кращі показники у мережі КЛЮ, Avantage та ОККО – 5,1; 5,7 та 5,9 мг/кг відповідно [37].

За вмістом бензолу (відповідно до вимог – не більше 1%) найкращі показники у бензинів мережі SHELL, WOG та KLO (0,50-0,54%); у АЗС Marshall виявлено перевищення вмісту у 15 раз.

У бензинах Євро5 вміст ароматичних вуглеводнів повинен бути не більше 35%, оскільки перевищення загрожує збільшеним процесом утворення нагару [32]. За даним показником усі бензини відповідають вимогам.

Недосконале держрегулювання цін на пальне та відсутність контролю за якістю нафтопродуктів призвели до значного погіршення ситуації на ринку моторного палива.

Проведені також дослідження якості дизельного палива 10 мереж АЗС, серед яких ОККО, WOG, SHELL, KLO, ANP, Avantage 7, БРСМ-Нафта, МОТТО, Sun Oil, MARSHALL.

Зразки досліджувались за 5 параметрами: фракційний склад, цетановий індекс, температура спалаху в закритому тиглі, вміст сірки та щільність на відповідність вимогам стандарту ДСТУ 7688-2015 [12].

Одним з основних показників якості дизпалива є цетановий індекс – цетанове число пального до застосування цетанопідвищуючих присадок [5]. Чим більше даний параметр, тим краще, оскільки він прямо впливає на витрати палива в бік зменшення та димність. За даним показником кращі результати показало дизпаливо АЗС ОККО, WOG і SHELL – більше 54 одиниць, найменше значення цетанового числа – у дизпалива АЗС БРСМ-Нафта та МОТТО – 49,7 та 46,5 відповідно (табл. 2.2).

Важливе значення для роботи двигуна має фракційний склад. При збільшенні вмісту легких фракцій в дизельному пальному підвищується критичний тиск займання робочої суміші, з'являються стуки в циліндрах, а занадто важкі фракції згорають неповно і збільшують відкладення нагару в камері згоряння [58].

Таблиця 2.2

Товарознавча оцінка дизельного палива

Показники	Фракційний склад, %		Цетановий індекс	Щільність при t 15 С, кг / м ³	Температура спалаху в закритому тиглі, °С	Вміст сірки, мг/ кг
	не більше	не менше				
Норматив за ДСТУ 7688-2015 Мережі АЗС	не більше 65	не менше 85	не менше 46 од.	820-845	не нижче 55 °С	не більше 10 мг/кг
WOG	38	93	54,2	829,5	65	3,2
OKKO	38	91	54,3	831,5	64	3,1
KLO	43	94	52,4	829,5	64	3,9
SHELL	40	93	54,1	829,6	60	5,4
SUN OIL	41	91	53,2	828,2	64	4,9
ANP	43	92	53,5	835,6	61	5,6
БРСМ-Нафта	43	90	49,7	836	59	56,7
AVANTAGE	44	91	53,6	832,9	62	5,5
MARSHALL	36	90	50,3	841,9	60	13
MOTTO	51	88	46,5	833,5	51	589

Для автомобільних дизелів найкращим є пальне, яке складається з фракцій, що википають при температурах 200-360 °С. Чим вужчий інтервал температур, в якому википає пальне, тим кращий процес його згоряння у двигуні [61]. За цим показником найкращі результати у мережі KLO, WOG та SHELL.

Температура спалаху в закритому тиглі показує наявність сторонніх компонентів у дизпаливі. Кращий результат у дизпалива мережі АЗС WOG, SHELL, KLO та SUN OIL – 64-65 °С, гірший – у MOTTO 51 °С.

Головним екологічним показником якості дизпалива, як і у бензинів, є вміст сірки, згідно вимог допускається не більше 10 мг/кг (вимоги Євро5).

Незначна кількість сірки, що не перевищує норматив, виявлена у паливі мережі OKKO (3,1 мг/кг), WOG (3,2 мг/кг) та KLO (3,9 мг/кг). У дизпалива мережі БРСМ-Нафта, MARSHALL і MOTTO виявлено перевищення даного показника. Але якщо у MARSHALL це незначне перевищення на 3 одиниці (13 мг/кг), то у БРСМ-Нафта – більш ніж у 5 разів (56,7), а у MOTTO вміст сірки – 589 мг/кг! Така концентрація призведе до проблем з двигуном та значного збільшення шкідливих викидів у повітря.

Отже, на ринку України в теперішній час реалізується моторне паливо екологічного класу Євро5. Проведені дослідження дали змогу встановити, що у мережі АЗС SHELL, WOG, KLO, OKKO та AVANTAGE реалізуються якісні моторні палива. Гірші показники якості – у бензинів мережі АЗС MARSHALL та у дизпалив АЗС БРСМ-Нафта, MARSHALL та MOTTO.

2.3. Митна експертиза моторного палива та оформлення її результатів

Оскільки за МД №UA903090/2021/000247 оформлявся бензин неетильований EN 95, що надійшов на митну територію України, була проведена митна експертиза даного виду моторного палива. Митна експертиза була проведена у Спеціалізованій лабораторії з питань експертизи та досліджень.

Відповідно до поставленої мети митної експертизи, необхідно на початковому етапі обрати критерії, показники, методи та засоби для її проведення.

Для проведення митної експертизи бензину запропоновано критерії та показники, наведені в табл. 2.3. На нашу думку, запропоновані показники дадуть можливість визначити марку бензину, задекларованого в графі 31 МД, та підтвердити правильність зазначеного в графі 33 коду згідно з УКТЗЕД.

Для визначення показників використано Технічний регламент щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив [60] та ДСТУ 7687:2015 «Бензини автомобільні євро. Технічні умови» [11].

Для визначення марки бензину важливе значення мають фізико-хімічні показники, оскільки за органолептичними показниками, зокрема зовнішнім виглядом та кольором, неможливо визначити марку бензину, його фракційний і хімічний склад.

Таблиця 2.3

Показники та методи для проведення митної експертизи бензину

Показники	Метод	НД на метод випробування
Зовнішній вигляд	ДСТУ 7687:2015 Бензини автомобільні євро. Технічні умови	Органолептичний
Колір	ДСТУ 7687-2015	Органолептичний
Детонаційна стійкість: ОЧ за дослідним методом	ДСТУ ISO 5164:2012 Нафтопродукти. Паливо моторне. Визначення детонаційних характеристик дослідним методом	Вимірвальний
Фракційний склад	ГОСТ 2177-99 Нефтепродукты. Метод определения фракционного состава	Вимірвальний
Густина за температури 15 °С	ДСТУ ISO 12185:2012 Нафта сира та нафтопродукти. Визначення густини методом із застосуванням U-подібної коливної трубки	Вимірвальний
Сумарний вміст ароматичних вуглеводнів	ДСТУ EN 14517:2009 Нафтопродукти рідкі. Визначення типів вуглеводнів і кисневмісних сполук у бензині методом багатовимірної газової хроматографії	Вимірвальний
Сумарний вміст кисневмісних сполук	ДСТУ EN 14517:2009	Вимірвальний
Об'ємна частка МТБЕ	ДСТУ EN 14517:2009	Вимірвальний
Вміст сірки	ДСТУ EN ISO 20884:2012 Нафтопродукти. Метод визначення вмісту сірки в автомобільних паливах рентгенофлюоресцентною спектрометрією з дисперсією за довжиною хвилі	Вимірвальний
Масова частка свинцю	ДСТУ EN 237:2003 Нафтопродукти рідкі. Бензин. Визначення низьких концентрацій свинцю методом атомно-абсорбційної спектрометрії	Вимірвальний
Вміст бензолу	ДСТУ EN 12177:2009 Нафтопродукти. Бензин неетильований. Визначення вмісту бензолу методом газової хроматографії	Вимірвальний

На запит Енергетичної митниці, сектору митного оформлення «Ужгород» від 25.02.2021р. проведено митну експертизу бензину автомобільного EN 95 (MSZ EN228). Підставою для направлення запиту було спрацювання профілю ризику АСАУР АСМО «Інспектор» за кодом митної процедури 905-3 «Взяття проб (зразків) товарів для проведення досліджень

(аналізу, експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для класифікації товарів згідно з УКТЗЕД».

Мета подання запиту – встановлення хімічного та фракційного складу для класифікації товару згідно з УКТЗЕД, завдання митної експертизи – встановлення характеристик, визначальних для класифікації товарів згідно з УКТЗЕД та густини при 15 °С . Під виглядом бензинів моторних з октановим числом 95 або більше, але менш як 98 можливе декларування бензинів моторних з октановим числом 98 або більше, що мають більшу вартість та класифікуються у підкатегоріях 2710 12 49 01, 2710 12 49 02, 2710 12 49 09, та 2710 12 49 12, 2710 12 49 13, 2710 12 49 99 з більшою ставкою мита.

Крім того, метою було встановлення відповідності наданих зразків товару опису та даним, заявленим у графі 31 ЕМД типу ІМ 40 ДЕ від 25.02.2021 № UA 903090/2021/000247.

Разом зі зразками надійшли копії ТСД:

- МД ІМ 40 ДЕ від 25.02.21р. № UA 903090/2021/000247;
- контракт від 01.12.16р. №GCFT/SK/FT/05/16;
- інвойс № 84414057 від 25.02.21;
- паспорт якості від 25.02.2021 №724393/1/6814.

На дослідження до СЛЕД Держмитслужби проба надійшла у двох примірниках (досліджувана та контрольна) у вигляді прозорої рідини світло-жовтого кольору з запахом нафтопродукту. Одну пробу, обрану довільним чином, було відкрито (з трьох пляшок було зроблено об'єднану пробу) для проведення досліджень, іншу залишено в СЛЕД Держмитслужби в якості контрольної.

Для встановлення хімічного складу нафтопродукту були проведені випробування методом ІЧ-спектроскопії. За результатами досліджень пробу ідентифіковано як прозору рідину світло-жовтого кольору з запахом нафтопродукту, яка за хімічним складом являє собою суміш аліфатичних вуглеводнів, ароматичних вуглеводнів (вміст становить 32,20 об. %), вміст кисню 2,45%, вміст етанолу – 5,04%, вміст МТБЕ – 1,4%; вміст ізопропілового та ізобутилового спирту відсутній.

Інфрачервоний спектр бензину неестильованого марки EN 95 наведений на рис. 2.2.

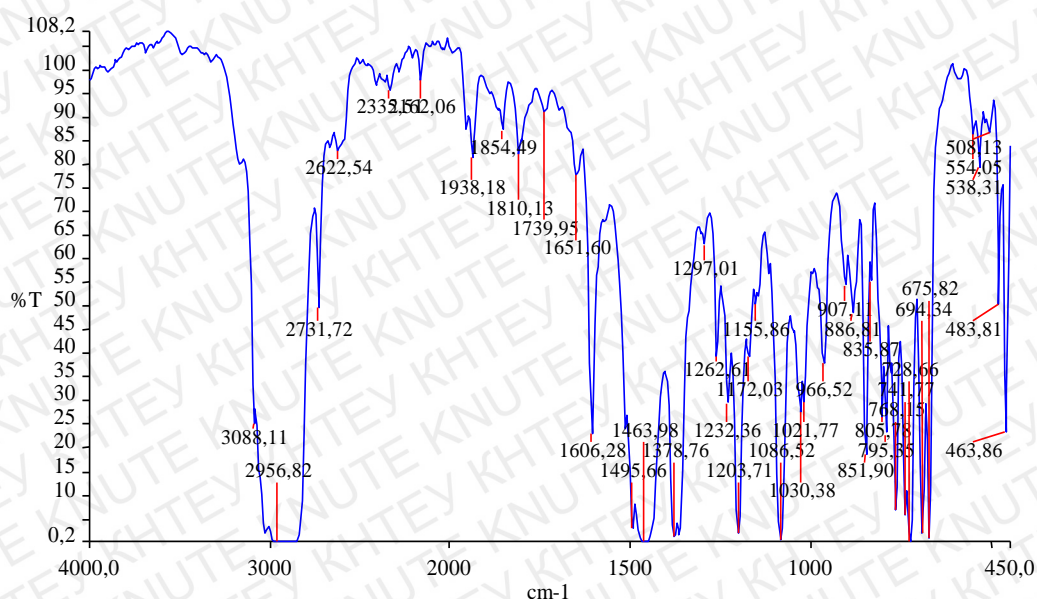

Рис. 2.2. ІЧ-спектр досліджуваного бензину

Визначені фізико-хімічні показники проби наведені в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Результати митної експертизи бензину

Назва показника	Фактичні показники проби
Густина за температури 15 °С, кг/м ³	751,9
Фракційний склад:	
Т поч. кипіння, °С	36,7
Т відгону 10 %, °С	51,0
Т відгону 90 %, °С	81,4
Т кінця кипіння, °С	187,9
Залишок, %	1
Вміст сірки, мас. %	0,00046
Детонаційна стійкість: ОЧ за дослідним методом	97,0
Сумарний вміст ароматичних вуглеводнів, об. %	32,20
Об'ємна частка бензолу, об. %	0,45
Сумарний вміст кисневмісних сполук, об. %	2,45
Об'ємна частка МТБЕ, об. %	1,4
Об'ємна частка ізобутанолу, об. %	0
Об'ємна частка трет-бутанолу, об. %	0
Об'ємна частка етанолу, об. %	5,0
Об'ємна частка ТAME, об. %	0

За результатами досліджень наданої проби встановлено, що густина за температури 15 °С становить 751,9, кг/м³, октанове число проби за дослідним методом – 97,0; фракційний склад: температура кінця кипіння – 188,9 °С; масова частка сірки – 0,00045мас.%, тобто подані на експертизу зразки відносяться до легких дистилатів, газойлів, бензину неестильованого EN 95. Отримані результати лабораторних досліджень за визначеними показниками не суперечать відповідним показникам бензину неестильованого, зазначеним в графі 31 МД № UA 903090/2021/000247 і відповідають коду згідно з УКТЗЕД 2710124501, який зазначений в графі 33 МД.

За результатами проведеної митної експертизи складено висновок (додаток А).

Отже, за результатами проведеної митної експертизи встановлено, що досліджуваний бензин відповідає вимогам щодо задекларованого екологічного класу Євро5. Показники якості відповідають вимогам стандарту ДСТУ 7687:2015 та опису бензину, наведеному в графі 31 МД № UA 903090/2021/000247.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ МОТОРНОГО ПАЛИВА

3.1. Визначення коду моторного палива згідно з УКТЗЕД

Для однозначної ідентифікації моторного палива, визначення марки, ставки мита та акцизного податку важливо правильно визначити його код згідно з УКТЗЕД.

Визначимо код згідно з УКТЗЕД бензину неетильованого EN 95 з октановим числом 97,0; масовою часткою сірки, мг/кг - 0,00045мас.%, що надійшов на митну територію України за контрактом № GCFT/SK/FT/06/16 між угорською фірмою MOL Hungarian Oil and Gas Plc та ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ» (Україна).

Спочатку визначали розділ, в якому класифікуються нафтопродукти – розділ У «Мінеральні продукти». В даному розділі класифікуються групи 25-27. Нафтопродукти, в тому числі й бензин, відносяться до групи 27 «Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні» (табл.3.1) [63].

Таблиця 3.1

Класифікація бензинів згідно з УКТЗЕД

Товарне угруповання	Опис товару
1	2
Розділ V	Мінеральні продукти
Група 27	Палива мінеральні; нафта та продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні
2710	- нафта та нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід (мінералів), крім сирих; продукти, в іншому місці не зазначені, з вмістом 70 мас. % або більше нафти чи нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних порід (мінералів), причому ці нафтопродукти є основними складовими частинами продуктів, за виключенням тих, що містять біодизель та відпрацьовані нафтопродукти:
2710 12	- - легкі дистилати та продукти: - - - для інших цілей:

1	2
	----- інші:
	----- бензини моторні:
	----- інші, із вмістом свинцю:
	----- 0,013г/л або менше:
2710 12 45	----- з октановим числом 95 або більше, але менш як 98:
[2710 12 45 0]	----- із вмістом не менш як 5 мас.% бітанолу або етил-трет-бутилового ефіру або їх суміші:
2710 12 45 01	----- із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %.
2710 12 45 02	----- із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
2710 12 45 09	----- інші
[2710 12 45 1]	----- інші
2710 12 45 12	----- із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %
2710 12 45 13	----- із вмістом сірки більш як 0,001 мас. %, але не більш як 0,005 мас. %
2710 12 45 99	----- інші

Бензин відноситься до товарної позиції 2710 «Нафта або нафтопродукти, одержані з бітумінозних порід (мінералів), крім сирих; продукти, в іншому місці не зазначені, з вмістом 70 мас.% або більше нафти чи нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних порід (мінералів), причому ці нафтопродукти є основними складовими частинами продуктів; відпрацьовані нафтопродукти».

Досліджуваний бензин відноситься до легких дистилатів, тобто товарна підпозиція 271012 – легкі дистилати та продукти. В даній товарній підпозиції декілька товарних категорій. Виходячи з цього, при визначенні коду бензину згідно з УКТЗЕД необхідно враховувати його опис, наведений в графі 31 МД, перш за все, октанове число та вміст сірки. Оскільки проводилась митна експертиза бензину марки А-95, то товарна категорія даного бензину 2710 12 45 – з октановим числом 95 або більше, але менш як 98, тобто враховуємо значення октанового числа [52].

Далі визначаємо товарну підкатегорію бензину, на визначення якої впливає вміст сірки в бензині 2710 12 45 01 – із вмістом сірки не більш як 0,001 мас.%. (табл. 3.1).

Отже, код бензину неетильованого, який оформлявся за МД №UA 903090/2021/000247 – 2710 12 45 01, що зазначено в графі 33, тобто легкі

дистиляти, газойлі: бензини моторні з октановим числом 95 або більше, але менш як 98, із вмістом сірки не більш як 0,001 мас.%.

3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті моторного палива

Митна вартість бензину неестильованого, що переміщувався через митний кордон України, визначалась декларантом ФОП «Кричфалуший Іван Іванович». Заявлення митної вартості бензину здійснювалось декларантом під час декларування товарів.

Документами, які подані разом з МД №UA903090/2021/000247 (додаток Б) та підтверджують митну вартість бензину, є: зовнішньоекономічний договір №GCFT/SK/FT/05/16 від 01.12.2016р. (додаток В); додаткова угода № 91/А (додаток И), рахунок-фактура №84414057 від 25.02.2021р. (додаток Г); транспортні документи, якщо за умовами поставки витрати на транспортування не включені у вартість товару, у випадку аналізованої ситуації подана довідка про транспортні витрати №1637 (додаток Д).

У МД №UA903090/2021/000247 митна вартість зазначена у валюті України у графі 45 «Коригування» та графі 12 «Відомості про вартість». При розрахунку митної вартості також враховуються «Умови поставки», зазначені в графі 20 МД, фактурна вартість, зазначена в графі 22 «Валюта та загальна сума за рахунком», а також курс валют на день подання МД до оформлення, зазначений у графі 23 «Курс валюти»

Бензин неестильований EN 95 поставляється в Україну з з Угорщини, м.Szazhalombatta), виробник MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company, одержувач ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ». Бензин переміщувався автомобілем Ford Cargo, номер TV755DP (напівпричіп А06608XP) відповідно до СМР №CD00045614 від 25.02.2021р. (додаток Е) через пункт пропуску «Ужгород-Вишне Немецьке».

Відповідно до правил ІНКОТЕРМС-2020 [25], умови поставки бензину – FCA (Free-Carrier), франко-перевізник означають, що продавець MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company доставить вантаж покупцеві ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ» до названого місця – м. Szazhalombatta.

Відповідно до умов поставки FCA, до фактурної вартості бензину додаються витрати на страхування та транспортування, тобто митна вартість розраховується за формулою (3.1):

$$MB = (C \times KB) + VT + BC, \quad (3.1)$$

де MB – митна вартість товару, грн.; C – ціна товару; KB – курс валюти на день розрахунку;

VT – вартість витрат на транспортування до кодону України;

BC – вартість витрат на страхування.

Провівши розрахунки за наведеною вище формулою, було визначено митну вартість бензину

$$MB = 13337,85 \times 27,93010000 + 17000 = 389527,48 \text{ грн}$$

Транспортні витрати зазначені у довідці про транспортні витрати №1637 від 25.02.2021 р. (додаток Д) і становлять 17000 грн, тобто митна вартість бензину становить 389527,48 грн, що зазначено у графі 45 «Коригування».

Відповідно до МКУ [31], митне оформлення бензину та його пропуск через митний кордон України здійснюється лише після сплати митних платежів.

У МД №UA903090/2021/000247 в графі 47 «Нарахування платежів» та графі В «Подробиці розрахунків» подана інформація про розрахунки митних платежів, які необхідно сплатити при переміщенні бензину в режимі імпорту. Відповідно до чинного законодавства, при імпорті бензину в Україну повинно сплачуватись мито, акцизний податок та ПДВ.

Мито нараховується відповідно до встановленої на день подання МД до оформлення ставки мита. Мито нараховувалось за адвалорною ставкою за формулою:

$$M = (MB \times St) : 100\% = 389527,48 \times 0 = 0 \text{ грн.} \quad (3.2)$$

де M – сума мита; MB – митна вартість товару;

St – ставка мита, встановлена у відсотках від митної вартості товару.

Оскільки при імпорті моторних палив повна та пільгова ставка ввізного мита становить 0% згідно Митного тарифу України [56], сума ввізного мита дорівнює 0 грн.

Моторні палива, в тому числі бензин є підакцизним товаром, ставка податку визначена Податковим кодексом України [38].

Як зазначалось у питанні 1.3, ПКУ встановлена ставка акцизного податку у розмірі 213,5 EUR за тис. л. Розрахунок акцизного податку для бензину здійснюється за формулою (3.3):

$$CA = H \times A = 30,871 \times 213,5 \text{ EUR} \times 34,14590000 \text{ грн} = 225054,21 \text{ грн} \quad (3.3)$$

де CA – сума акцизного податку (у грн.);

A – ставка акцизного податку;

H – кількість товару в натуральному вираженні.

Розрахувавши акцизний податок для 30,871 тис. л бензину, було визначено, що при ставці 213, 5 євро він дорівнює 225054, 21 грн.

Базою оподаткування ПДВ для товарів, що ввозяться на митну територію України, є договірна (контрактна) вартість, але не нижче митної вартості цих товарів, визначена відповідно до МКУ, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті і включаються до ціни товару [31].

Ставка ПДВ для товарів, що ввозяться на митну територію України становить 20% їх вартості, розраховується у відсотках від суми митної вартості цих товарів, мита та акцизного податку, тобто у нашому випадку розрахунок ПДВ здійснюється за формулою:

$$СПДВ = (MB + M + CA) \times (ПДВ / 100), \quad (3.4)$$

де $СПДВ$ – сума податку на додану вартість (у грн.);

MB – митна вартість товару; M – сума ввізного мита;

CA – сума акцизного податку; $ПДВ$ – ставка у %.

$$СПДВ = (389527,48 + 0 + 225054,21) \times (20/100) = 122916,34 \text{ грн}$$

Таким чином, ПДВ для бензину становить 122916,34 грн.

Розрахунок митних платежів наведено у графі 47 «Нарахування платежів».

Підсумувавши все вищенаведена, правильно заповнена графа 47 для Митної декларації №UA903090/2021/000247 подана у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Графа 47 «Нарахування платежів» за МД №UA903090/2021/000247

Вид	Основа нарахування	Ставка	Сума	СП
021	389527,48	0 %	0,00	01
092	30,871	213,5 EUR	225054,21	01
028	614581,69	20 %	122916,34	01

Вид платежу: 021 – мито на нафтопродукти, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання;

092 – акцизний податок; 028 – ПДВ.

При визначенні суми ввізного мита основою для нарахування є митна вартість товару, що дорівнює 389527,48 грн, акцизний податок визначено за специфічною ставкою на кількість товару – 30,871 тис. л бензину, а базою оподаткування ПДВ є сума митної вартості, ввізного мита та акцизного податку.

Код способу розрахунку вказано у 5 графі: «01» – сплата митних платежів у безготівковій формі через рахунки, відкриті на ім'я митних органів в територіальних органах Державної казначейської служби.

Крім того, у разі сплати митних платежів заповнюється графа В «Подробиці розрахунків», в МД №UA903090/2021/000247 дана графа заповнена наступним чином (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Графа В «Подробиці розрахунків»

В Подробиці розрахунків		
092	225054,21	40904405
028	122916,34	40904405 [40904405]

У графі зазначається код виду платежу: 092 – акцизний податок; 028 – ПДВ та загальна сума платежу за цим кодом.

Вказано також код за ЄДРПОУ платника – юридичної особи ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», що є одержувачем та відповідальними за фінансове врегулювання – 40904405.

Отже, митна вартість моторних палив (бензину) визначалась відповідно до умов поставки поставки FCA – франко-перевізник, до фактурної вартості додавали витрати на транспортування від м. Сажаламбатта (Угорщина) до пункту пропуску «Ужгород-Вишне-Немецьке». Розрахована митна вартість становила 389527,48 грн. При імпорті бензину в Україну передбачена сплата митних платежів: мита, акцизного податку та ПДВ.

3.3. Митне оформлення моторного палива згідно з митною декларацією

Митне оформлення є обов'язковою процедурою, яку необхідно здійснити при перетині товаром митного кордону і передбачає виконання митних формальностей, встановлених згідно чинного законодавства України.

Метою митного оформлення є забезпечення дотримання встановленого законодавством України порядку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, статистичного обліку ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через її територію товарів (ст.246 МКУ) [31].

Митне оформлення бензину, що надійшов на митну територію України з Угорщини здійснювалось відповідно до наказу Міністерства фінансів України №631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку ЄАД» [47]. Для здійснення митного оформлення бензину декларант ФОП «Кричфалуший Іван Іванович» подав до ВМО

«Сарни» митного поста «Західний» Енергетичної митниці ЕМД та необхідні документи.

Перевірка ЕМД і призначення посадової особи ВМО для виконання митних формальностей проводяться в автоматичному режимі з використанням АСМО у порядку черговості.

Митне оформлення бензину здійснювалось інспектором ВМО «Сарни» митного поста «Західний» Енергетичної митниці в наступному порядку:

1) перевірка документів та відомостей, необхідних для митного контролю. При митному контролі партії бензину неестильованого EN 95 виробництва MOL Hungarian Oil and Gas Plc було подано документи, зазначені в графі 44 МД №UA903090/2021/000247 (додаток Б):

m 0002 – сертифікат відповідності DIN 00019-21	26.01.21
0380 – інвойс №84414057	25.02.21
0730 – міжнародна автомобільна накладна № CD00045614	25.02.21
0862 – декларація про походження товару №84414057	25.02.21
m1505 – висновок за результатами дослідження експертного підрозділу №1420003101-0035	17.03.20
3002 – платіжний документ, що підтверджує вартість товару №24	23.02.21
3002 – платіжний документ № 25	24.02.21
3007 – документ, що підтверджує вартість перевезення товару б/н	25.02.21
m4103 – доповнення до контракту б/н	09.10.20
4103 – додаткова угода №91/A	15.02.21
m4104 – контракт GCFT/SK/FT/05/16	01.12.16
4207 – договір про надання послуг митного брокера 09/12 – ЄДІ	09.12.16
m4301 – контракт на перевезення вантажів 04-19/DT	01.07.19
9000 – паспорт якості №724393/1/6814175	25.02.21
9604 – заява підприємства, подання якої передує митному оформленню товарів і транспортних засобів №7/25-02-01	11.01.21
9610 – копія МД країни відправлення MRN 21HU811000281E36B1	25.02.21

2) обліку бензину неестильованого EN 95, що переміщується через митний кордон України наливом у цистерні – об'єм при 15 град. С – 30,871 тис.л, октанове число - 97,0;

3) перевірки системи звітності та обліку бензину EN 95 виробництва компанії MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company, Угорщина.

Крім того, на території ВМО «Сарни» митного поста «Західний» Енергетичної митниці було відібрано проби бензину для проведення митної експертизи, підставою було спрацювання профілю ризику АСАУР АСМО «Інспектор» за кодом митної процедури 905-3 «Взяття проб (зразків) товарів для проведення досліджень (аналізу, експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для класифікації товарів згідно з УКТЗЕД».

АСМО в автоматичному режимі пересилає ЕМД та електронні копії необхідних документів – товаросупровідної документації, відомості про яку обов'язково зазначаються у МД №UA903090/2021/000247 у графі 44 до відповідного ВМО Енергетичної митниці для отримання посадовою особою, яка призначена для виконання митних формальностей.

Митне оформлення бензину розпочинається з моменту подання ВМО «Сарни» митного поста «Західний» Енергетичної митниці (код – UA903090) МД №UA903090/2021/000247 та пакету документів, необхідних для митного оформлення.

Під час проведення митного оформлення бензину неестильованого EN 95 посадовою особою ВМО «Сарни» митного поста «Західний» Енергетичної митниці були здійснені митні формальності в порядку, що передбачений при переміщенні бензину автомобільним транспортом:

На першому етапі була зареєстрована МД та перевірено відповідність формату ЕМД встановленим вимогам, а також зафіксована дата і час подання МД шляхом присвоєння реєстраційного номера №UA903090/2021/000247 за допомогою АСМО та внесення його в установленому порядку до графі А форми МД-2; внесення поданої ЕМД до бази даних митного органу.

На другому етапі здійснювалась перевірка поданого разом з МД №UA903090/2021/000247 інвойсу №84414057 від 25.02.21р. (додаток Г), який визначає вартість бензину, а також перевірка за допомогою програмного забезпечення правильності заповнення МД відповідно до встановлених вимог.

Далі МД №UA903090/2021/000247 була прийнята до оформлення. При здійсненні митного оформлення МД №UA903090/2021/000247 виконуються такі митні формальності: перевірка дотримання строків подання МД №UA903090/2021/000247 (протягом 10 робочих днів з дати надходження товару до митного органу); перевірка наявності відміток про завершення переміщення товарів. Після цього здійснюється контроль співставлення даних, які містяться в ЕМД №UA903090/2021/000247, та інших документів, поданих для митного оформлення.

При митному оформленні бензину неестильованого EN 95 (MSZ EN228) виробництва фірми MOL Hungarian Oil and Gas Plc застосовуються заходи контролю з метою перевірки правильності класифікації та країни походження.

Документальній перевірці підлягають подані документи, а також МД №UA903090/2021/000247.

Перевіряються зазначені відомості про відправника – компанію MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company та отримувача – ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ».

Співставляються реквізити уповноваженого банку, зазначеного у графі 28 МД, з даними, що містяться в переліку вповноважених банків України в ЄАІС митних органів України. У 28 графі вказані такі реквізити, як: ЄДРПОУ: 14305909 АТ "Райффайзен Банк Аваль" МФО: 380805.

Співставляється курс валюти, що зазначений у графі 23 МД, з офіційним курсом валюти України до іноземної валюти, у якій складені рахунки та відомості про яку зазначено в лівому підрозділі графи 22 МД, на

день подання МД до оформлення. На 26.02.2021 курс валюти України (гривні) до долара США становив 27,9301 грн.

Перевіряється код товару згідно з УКТЗЕД, – бензин неестильований EN 95 класифікується під кодом 2710 12 45 01 УКТЗЕД.

Проводиться перевірка правильності визначення країни походження товару. Згідно інвойсу № 84414057 (додаток Г) бензин походить з Угорщини, але сертифікат про походження форми EUR.1 не подано, а отже у графі 36 «Преференція» проставляється «000000000».

Здійснюється перевірка правильності нарахування митної вартості бензину. Товар перевозиться за умовами поставки FCA – франко-перевізник. Митна вартість становить 389527,48 грн, з яких витрати на транспортування за довідкою про транспортні витрати (додаток Д) становить 17000 грн.

Співставляються відомості про нарахування митних платежів, що зазначені у графі 47 та В митної декларації. Товар бензин неестильований EN 95 обкладається ввізним митом у розмірі 0 % від митної вартості, акцизним податком (ставка становить 213,5 євро за тис. л) – 225054,21 грн. та ПДВ – 20 %, що становить 122916,34 грн. від бази оподаткування.

Перевіряється інформація про товар, його характеристики та кількість, що зазначена у договорі, з графою 31 МД «Вантажні місця та опис товарів», де зазначено: легкі дистиляти, газойлі: бензин неестильований EN 95 (MSZ EN228), густина при 15 град. С – 751,9 кг/м. куб, об'єм при 15 град. С – 30,871 тис. л, октанове число – 97,0; фракційний склад: – температура кінця кипіння, град. С – 188,9; масова частка сірки, мг/кг – 0,00045мас.%. Країна виробництва – HU, виробник – MOL Hungarian Oil and Gas Plc.;

Здійснюється перевірка умов розрахунку: згідно договору розрахунок здійснюється методом передоплати.

Співставляються з МД №UA903090/2021/000247 відомості про умови поставки, наведені у графі 20: FCA Сазхаломбатта (Szazhalombatta), Угорщина. За додатковою угодою № 91/A (додаток II) до контракту GCFT/SK/FT/06/16 (додаток В) перевіряється уточнений термін поставки

поточної партії бензину – з 01 лютого до 28 лютого 2021 року, а також зміни та правила, що внесені до документу на період епідемії коронавірусної хвороби (COVID-19).

В інвойсі №84414057 (додаток Г) зазначена інформація про отримувача ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», дата відправки (25.02.2021), умови поставки (FCA) та місце доставки бензину (м. Ужгород), а також митна вартість товару, яка становить 13337, 85 дол. США.

В автотранспортній накладній (CMR) № CD00045614 (додаток Е) подана інформація щодо ідентифікації та країни реєстрації транспортного засобу та напівпричепу (TV755DP/AO6608XP, країна реєстрації Словаччина), а також вказана вага бруто та нетто бензину, яка становить 23212 кг. Здійснюється перевірка та співставляється з графами 18, 21, 35 та 38 МД наведеної в CMR інформації.

За довідкою про транспортні витрати №1637 (додаток Д) співставляються відомості про розмір транспортних витрат за умов поставки FC. Ці витрати становлять 17000 грн., а загальна митна вартість 389527,48 грн.

Відбувається зіставлення інформації щодо транспорту, що перевозив бензин – це автомобіль Ford Cargo, держ. номер TV755DP (напівпричіп AO6608XP).

Після відбору проб отримані результати співставляються з даними, що наведені в паспорті якості №724393/1/6814178 (додаток Ж). Результатами є підтвердження коду товару згідно з УКТЗЕД, зазначеного у графі 33 МД – 2710 12 45 01.

Оскільки бензин неетильований, що має код згідно з УКТЗЕД 2710124501 відноситься до товарів групи «ризик» та «прикриття» в Київській (Наказ Київської митниці № 136 від 12.03.2012 «Про затвердження Порядку митного оформлення товарів, до яких застосовуються додаткові заходи митного контролю в Київській митниці» [49] та Рівненській митницях (Наказ Рівненської митниці № 135 від 08.04.2011 «Про затвердження

Переліку товарів "групи ризику" та "групи прикриття"» [50], здійснюється контроль із застосуванням АСАУР.

При здійсненні митного оформлення бензину передбачено проведення додаткових заходів контролю правильності його класифікації шляхом направлення запиту до відділу контролю митної вартості та класифікації товарів.

Перевіряється правильність нарахування митних платежів та їх справляння за МД №UA903090/2021/000247. На бензин неестильований нараховуються митні платежі, зокрема ввізне мито (ставка 0%); акцизний податок у розмірі 225054,21 грн. та ПДВ у розмірі 122916,34 грн.

Завершується митне оформлення бензину у режимі імпорту шляхом проставлення у МД№UA903090/2021/000247 відбитка та номера особистої номерної печатки посадової особи ПМК, яка завершила митне оформлення ОНП 11/903 26.02.2021 у графі D/J кожного аркуша форми МД-2 та форми МД-6. До ЕМД №UA903090/2021/000247 вносяться відмітки про завершення митного оформлення та засвідчення електронним цифровим підписом посадової особи, яка завершила митне оформлення.

У встановлений термін ЕМД №UA903090/2021/000247 вноситься до ЄАІС митних органів. Митне оформлення вважається завершеним після виконання всіх митних формальностей, визначених законодавством відповідно до заявленого митного режиму імпорту.

Отже, митне оформлення бензину неестильованого EN 95 виробника MOL Hungarian Oil and Gas Plc, Угорщина з октановим числом 97,0, що імпортувався в Україну здійснювалося у ВМО «Сарни», митний пост «Західний» Енергетичної митниці Держмитслужби. Бензин переміщувався автомобільним транспортом наливом у цистерні, об'єм при 15 град. С – 30,871 тис. л. Для здійснення митного оформлення декларант ФОП «Кричфалуший Іван Іванович» подав до ВМО Енергетичної митниці електронну МД №UA903090/2021/000247 згідно з обраним митним режимом імпорту та необхідні документи.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами проведених досліджень сформульовано наступні висновки.

1. Об'єктом досліджень випускної кваліфікаційної роботи було обрано моторні палива. За МД №UA903090/2021/000247 оформлявся бензин неестильований EN 95, що надійшов за контрактом між ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», Україна і фірмою «MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company», Угорщина. Бензин перевозився автомобільним транспортом наливом у цистерні у кількості 23212 кг.

2. Дослідження ринку нафтопродуктів засвідчили, що за останні 5 років найбільше було імпортовано нафтопродуктів у вартісному вираженні в 2018р. – на 5538401 тис. дол. США, але в 2020р. імпорт зменшився до показника 3396929 тис. дол. США, тобто в 1,6 разу. Найбільший показник експорту відмічено у 2019р. – 267072 тис. дол. США.

В 2020р. обсяги імпорту нафтопродуктів у кількісному вираженні переважали обсяги експорту майже в 27 разів, тоді як у 2011р. – в 1,8 разу!

3. Беззаперечними лідерами у постачанні нафтопродуктів до України за останні п'ять років є три країни – Білорусь, Російська Федерація та Литва. За 2016-2020рр. змінювалась лише частка у постачанні нафтопродуктів кожної з вищезазначених країн.

Постійним експортером нафтопродуктів за останні 5 років була Латвія, частка якої коливалась від 13,1% в 2019р. до 20,1% в 2020р. Експортерами українських нафтопродуктів були також Греція та Угорщина.

4. Проведено товарознавчу оцінку зразків автомобільних бензинів А-95 та дизпалива різних виробників в мережі АЗС. Результати досліджень засвідчили високу якість бензинів, що реалізуються АЗС Shell, SOCAR WOG, КЛО, ОККО. Найвище октанове число у бензинів АЗС КЛО, WOG та SHELL. Всі зразки, крім бензину, що реалізується АЗС Marshall (ОЧ – 88,2), відповідають вимогам.

5. Товарознавча оцінка дизельного палива екологічного класу Євро5 засвідчила, що за цетановим числом, яке прямо впливає на витрати палива в бік зменшення та димність, кращі результати показало дизпаливо АЗС ОККО, WOG і SHELL – більше 54 одиниць, найменше значення цетанового числа – у дизпалива АЗС БРСМ-Нафта та МОТТО – 49,7 та 46,5 відповідно.

У дизпалива мережі БРСМ-Нафта, MARSHALL і МОТТО виявлено перевищення вмісту сірки.

6. За результатами митної експертизи наданої проби встановлено, що густина за температури 15 °С становить 751,9, кг/м³, октанове число проби за дослідним методом – 97,0; фракційний склад: температура кінця кипіння – 188,9 °С; масова частка сірки – 0,00045мас.%, тобто подані на експертизу зразки відносяться до легких дистилатів, газойлів, бензину неетильованого EN 95. Отримані результати лабораторних досліджень товару не суперечать відповідним показникам, зазначеним у графі 31 аналізованої МД №UA903090/2021/000247.

7. Визначено класифікаційні рівні бензину неетильованого згідно з УКТЗЕД. Встановлено, що досліджуваний бензин згідно з УКТЗЕД має код 2710 12 45 01, тобто легкі дистилати, газойлі: бензини моторні з октановим числом 95 або більше, але менш як 98, із вмістом сірки не більш як 0,001 мас. %.

8. Для визначення митної вартості бензину, що оформлявся за наанізованою МД використано основний метод – за ціною контракту, про що зазначено у графі 43 «Код МВВ». З урахуванням умов поставки бензину FCA – франко-перевізник (м. Сажаламбатта, Угорщина), всі додаткові витрати по доставці бензину на митну територію України бере на себе покупець ТОВ «ЄВРО ДИЗЕЛЬ ІМПОРТ», тому митна вартість визначалась як сума фактурної вартості та витрат на транспортування до кордону (пункт пропуску «Ужгород - Вишне-Немецьке») і становила 389527,48 грн.

9. При ввезенні бензину, що оформлявся за аналізованою МД, нараховані податки та збори: мито, акцизний збір та ПДВ. Загальна сума митних платежів становила 347970,55 гривень.

10. Митне оформлення бензину здійснювалось інспектором ВМО «Сарни» митного поста «Західний» Енергетичної митниці в установленому порядку. Для здійснення митного оформлення декларант подав МД та необхідні документи.

За результатами проведених досліджень внесено наступні пропозиції:

1. Для покращання ситуації на ринку моторних палив необхідно використовувати засоби державного впливу, які б створювали передумови для посилення енергетичної безпеки держави. Необхідно відновити практику квотування та ліцензування експорту нафти українського походження, що забезпечить вітчизняний ринок нафтою власного видобутку.

2. Нафтопереробним заводам України необхідно поліпшувати якість моторних палив для надання їм властивостей підвищеної екологічної безпеки, забезпечувати природоохоронні заходи.

2. Підвищувати якість автомобільного бензину через відмову від застосування у складі бензинів антидетонаційних присадок на основі марганцю, свинцю і заліза; зниження вмісту сірки до 0,001 %; зниження вмісту ароматичних вуглеводнів до 35 % та додавання багатофункціонального пакету присадок, що комплексно сприятиме поліпшенню антидетонаційних, миючих, антикорозійних та інших експлуатаційних властивостей.

4. При проведенні митної експертизи моторних палив, зокрема бензину, СЛЕД ДМСУ рекомендовано використовувати запропоновані показники та критерії.

5. Для вирішення проблем тарифного характеру доцільно переглянути законодавчу базу, яка регулює порядок нарахування митних платежів та акцизного збору за переміщення нафтопродуктів через митний кордон України з метою врегулювання співвідношення ціна/якість.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти. Монографія. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. – 543 с.
2. Boychenko, Y. Novoselov, O. Spaska, O. Titova. Fuels and Lubricants: Laboratory practical works. – Kyiv: NAU, 2004. – 68 p.
3. Бойченко С. В. Моторные топлива и масла для современной техники: монография / С. В. Бойченко, С. В. Иванов, В. Г. Бурлака. – К.: НАУ, 2005. – 216 с.
4. Бойченко С. В. Эколого-энергетические проблемы системы «человек-окружающая среда-топливо-транспортное средство» / Бойченко С. В., Черняк Л. М., Вовк О. А., Спасская Е. А. // Защита окружающей среды в нефтегазовом комплексе. – 2007. – № 2. – С. 28–32. 94.
5. Гордієнко Дмитро Експерти перевірили дизельне пальне й отримали шокуючі результати в декількох мережах АЗС. – Режим доступу: https://auto.24tv.ua/tag/porady_tag24
6. Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту): Постанова Кабінету міністрів України від 24.10.2018р. №960. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2018-%D0%BF>
8. ДСТУ 3437-96 Нафтопродукти. Терміни та визначення. – К.: Держстандарт, 1996. –18 с.
9. ДСТУ 4345:2004 Нафтопродукти. Палива рідкі. Номенклатура показників якості. – К.: Держспоживстандарт, 2003. – 10 с.
10. ДСТУ 4454:2005 Нафта і нафтопродукти. Маркування, пакування, транспортування та зберігання. – К.: Держспоживстандарт, 2005. – 22 с.

11. ДСТУ 7687-2015 Бензини автомобільні євро. Технічні умови. – [Чинний від 1.06.2016] – К.: Департамент технічного регулювання, 2015. – 22 с.
12. ДСТУ 7688:2015 Паливо дизельне євро. Технічні умови; введ.2016-01-01. – К.: Мінекономрозвитку, 2015. – 18с.
13. ДСТУ 4488:2005 Нафта і нафтопродукти. Методи відбирання проб. – К.: Держспоживстандарт, 2005. – 8 с.
14. ДСТУ 4019-2001 Нафтопродукти. Визначення ароматичних вуглеводнів у бензині методом газової хроматографії. – К.: Держспоживстандарт, 2002. – 10с.
15. ДСТУ ISO 5164:2012 Нафтопродукти. Паливо моторне. Визначення детонаційних характеристик дослідним методом (ISO 5164:2005, IDT). – К.: Мінекономрозвитку України, 2013. – 68 с.
16. ДСТУ 8695:2016 Паливо альтернативне для дизельних двигунів. Технічні умови. З поправкою. – К.: УкрНДІНП «МАСМА», 2016. – 18 с.
17. ДСТУ EN 237:2003 Нафтопродукти рідкі. Бензин. Визначання низьких концентрацій свинцю методом атомно-абсорбційної спектрометрії (EN 237:1996, IDT). - К.: Держспоживстандарт, 2003. – 14 с.
18. ДСТУ EN 238:2008 Нафтопродукти рідкі. Бензин. Визначення вмісту бензолу методом інфрачервоної спектрометрії (EN 238:1996, IDT). - К.: Держспоживстандарт, 2008. – 16 с.
19. ДСТУ EN 12177:2009 Нафтопродукти. Бензин неетилований. Визначення вмісту бензолу методом газової хроматографії (EN 12177:1998, IDT). - К.: Держспоживстандарт, 2007. – 18 с.
20. ДСТУ ISO 20846:2009 Нафтопродукти. Визначення вмісту сірки в автомобільному пальному методом ультрафіолетової флуоресценції (ISO 20846:2004, IDT). - К.: Держспоживстандарт, 2009. – 10 с.
21. ДСТУ ГОСТ 31072:2006 Нафта і нафтопродукти. Метод визначення густини, відносної густини та густини в градусах АРІ ареометром (ГОСТ 31072-2002, IDT) – К.: Держспоживстандарт, 2007. – 22 с.

22. ДСТУ 8696:2016 Паливо альтернативне для бензинових двигунів. Технічні умови. – К.: УкрНДІП «МАСМА», 2016. – 16 с.
23. Експертиза та митне оформлення товарів: навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти /А.А. Мазаракі, Н.В. Мережко, Н.В.Калуга, Т.М. Коломієць, Т.А. Караваєв, В.В. Осієвська, С.В. Галько; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 368 с. – (Серія «Митна справа»)
24. DIN EN 228-2014 Automotive fuels - Unleaded petrol - Requirements and test methods; German version EN 228-2014:2012.
25. ІНКОТЕРМС-2020. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2020 року). – Режим доступу: <https://incoterms2020.com.ua/terms>
26. Контроль якості паливно-мастильних матеріалів: навч. посіб. /С. В. Бойченко, Л. М. Черняк, В. Ф. Новикова. – К.: НАУ, 2012. – 316 с.
27. Лучшие заправки с самым качественным бензином в Украине в 2020 году. Режим доступу: <https://rating-avto.ru/raznoe/rejting-zapravok-po-kachestvu-benzina-v-ukraine.html>
28. Митна справа: підручник /П.В. Пашко, Н.В. Мережко, О.В. Рождественський. – К.: КНТЕУ, 2017. – 572 с. – (Серія «Митна справа в Україні»)
29. Митна статистика / Державна митна служба України. – Режим доступу: <https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri>.
30. Митна статистика / Державна фіскальна служба України. – Режим доступу:<http://sfs.gov.ua/ms/f11>.
31. Митний кодекс України: офіційний текст станом на 01.06.2021р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
32. Моторні палива: властивості та якість: підручник / Сергій Бойченко, Андрій Пушак, Петро Топільницький, Казимир Лейда; за заг. ред. проф. С. Бойченка. – К. : «Центр учбової літератури», 2017. – 324 с.
33. Нафта і нафтопродукти. Перспективи розвитку. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/nafta-89ffa.pdf>

34. Основні властивості автомобільних бензинів. – Режим доступу: <http://korner.com.ua>
35. Пашко П.В., Науменко В.П., Руссков В.А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 394 с.
36. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: Постанова Кабінету міністрів України від 21.05.2012р. №450 (редакція від 14.10.2017р.). – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF>
37. Поганий бензин. Що робити і які наслідки будуть для двигуна. – Режим доступу: <https://www.dexpens.com/Article/9741/poganiy-benzin-shcho-robity-i-yaki-naslidki-budut-dlya-dviguna>
38. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 22.02.2010. Редакція від 01.08.2021р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
39. Пояснення до УКТ ЗЕД/ 2 том (Розділи VI-XI). – К.: Держзовнішінформ. – 2008. – 678с.
40. Про декларування пального: лист ДФС від 09.11.2017 р. № 30486/7/99-99-18-02-02-17). – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/pisma/gfsu/pro-deklaruvannya-palynogo-1033613.html>
41. Про заборону ввезення і реалізації на території України етилованого бензину та свинцевих добавок до бензину: Закон України від 15.11.2001р.№2786-III (редакція від 07.06.2013р.). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2786-14#Text>
42. Про затвердження Переліку товарів, митне оформлення яких здійснюється Енергетичною митницею Державної митної служби України: Наказ Міністерства фінансів України № 448 від 20.04.2015р. (Редакція від 12.02,2021р.). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-15#Text>
43. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України

№ 651. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.

44. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: Наказ Міністерства фінансів України № 1011 від 20.09.2012р. (Редакція від 11.06.2021р.) – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0988-12>.

45. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту: Закон України від 12.12.1998р. №331-XIV (Редакція від 16.10.2020р.). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14>.

46. Про затвердження переліків підприємств з усіма стадіями технологічного процесу з виготовлення нафтопродуктів, що мають право виробляти бензини моторні сумішеві із вмістом етил-трет-бутилового ефіру або з добавками на основі біоетанолу: Постанова КМУ від 05.12.2007р. № 1375 (редакція від 05.06.2015р.). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1375-2007-%D0%BF>.

47. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України № 631 від 30.05.2012р. (Редакція від 26.04.2016). – Режим доступу: URL: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-porjadku-vikonannja-mitnih-formalnostei-p-doc110260.html>.

48. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз): Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0988-12>

49. Про затвердження Порядку митного оформлення товарів, до яких застосовуються додаткові заходи митного контролю в Київській митниці:

Наказ Держмитслужби від 12.03.2012 № 136. – Режим доступу:
<https://qdpro.com.ua/document/47184>

50. Про затвердження Переліку товарів «групи ризику» та «групи прикриття»: Наказ Держмитслужби від 08.04.2011 №135. – Режим доступу:
<https://qdpro.com.ua/document/46651>.

51. Про затвердження Порядку передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС та форм актів про передання проб (зразків) товарів, про повернення проб (зразків) товарів, про знищення (утилізацію) проб (зразків) товарів : Наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2016 № 699. – Режим доступу:
<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12/page>.

52. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Наказ державної фіскальної служби України від 09.06.2015р. № 401. – Режим доступу:
<http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63754.html>.

53. Про затвердження Форми декларації митної вартості та Правил її заповнення: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 № 599 – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0984-12>.

54. Про затвердження Форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 №598. – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0883-12>

55. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ (редакція від 04.10.2018р.). – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

56. Про Митний тариф України: Закон України від 05.04.2001р. зі змінами від 04.06.2020р. за № 674-ІХ. – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584%D0%B0-18>

57. Порядок ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Постанова Кабінету міністрів України №428 від 21.05.2012р. – Режим доступу: akon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-p#n12.
58. Про якість бензину та дизельного палива: Директива 98/70/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13.10. 1998. – Режим доступу: <http://base.garant.ru/70390792/>
59. Ринок нафтопродуктів в Україні. Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/markets/fuel/ueex/>
60. Технічний регламент щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, судових та котельних палив: Постанова Кабінету міністрів України №927 від 1.08.2013р. №253 (Редакція від 23.12.2016). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/927-2013-%D0%BF>
61. Топільницький П. Технологія первинної переробки нафти і газу / П. Топільницький, О. Гринишин, О. Мачинський. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 468 с. 125
62. Топ – 5 показників якісного бензину Режим доступу: <https://radioclub.ua/news/top-5-pokaznikiv-yakisnogo-benzinu-2495.html>
63. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД). – К.: ЛАТ\$ К, 2004 . – 626 с.
64. Ціни на бензин, дизпаливо, газ на АЗС України. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/markets/fuel/>
65. Щодо правил наведення у митних деклараціях коду виду умови оподаткування пального акцизним податком: Лист ДФСУ № 23510/7/99-99-18-02-02-17 від 22.07.2019р. – Режим доступу: https://taxlink.ua/ua/tax_explained/dfsu-23510799-99-18-02-02-17-vid-22072019/

ДОДАТКИ